יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

הײַנט 8 זײַטען

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

נײַער פאלקסבלאט

№ 185 | Łódź, Czwartek 10 sierpnia 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, י"ח מנחם אב תרצ"ג | № 185

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

היטלער-רעגירונג האט פערבאטען
צו פיהרען ווייטער די אנטי-עסטרייכישע פראפאגאנדע
געפאלגט האט מען זיך מוסאליני'ן

פאריז, 9 (ספ. טעל.)

לויט ידיעות, וואס זענען דא דערהאלטען געווארען, האט די דייטשע רעגירונג ארויסגעגעבען א פערבאט צו פיהרען ווייטער די אנטי-עסטרייכי-שע פראפאגאנדע דורכ'ן ווארפען פלוג=בלעטער און ראדיא-אוידיציעס.

דער דאזיגער בעשלוס זאל מען האבען אנגע-נומען נאכ'ן האלב-אפיציעלען דעמארש פון אי-טאליען.

דער איטאליענישער אמבאסאדאר איז צוויי-מאל געווען אין אויסערן-מיניסטעריום, און פארגעשטעלט געוויי די שטעלונג פון איטאליען אין דעם דייטש=עסטרייכישען סכסוך.

דער אמת וועגען דער אינטערווענץ
פון פראנקרייך און ענגלאנד ביי דער דייטשער רעגירונג

פאריז, 9. (ספ. טעל.) די פריהמארגען-פרע-סע שטרייכט אונטער דעם פאקט, אז צווישען דעם קאמוניקאט פון וואלף - ביורא וואס ענטהאלט די ערקלערונג פון דער דייטשער רעגירונג מכוח'ן בישט בעהמען צו קענטעניש דעם ארויסטריט פון פראנקרייך און ענגלאנד, און דעם פאקטישען פער-לויף פון די געשפרעכען אויף ווילהעלמשטראסע, איז דא א פרינציפיעלער אונטערשיד.

אויפ'ן יסוד פון סאלידע אינפארמאציעס, טענה'ט דער „מאטען" אז דער ווירט פונ'ם אמבא-סאדער פאנסע האט גערוי'ערט העכער א שעה צייט, און אז ביולאוו האט, טראץ די אינפארמאציעס פונ'ם וואלף-ביורא, גענומען צו קענטעניש די פראנצויזישע דערקלערונגען, אויסדריקענדיג אין נא-מען פון דער דייטשער רעגירונג די פערזיכערונגען, דאס עס וועלען אנגענומען ווערען די שארפסטע מאס מיטלען, בכדי די ביז-איצטיגע פאלען אויף דער דייטש-עסטרייכישער גרענעץ זאלען זיך שוין מעהר נישט איבער'חזר'ן.

גלייכצייטיג האבען אלע דייטשע פליה-עסקא-דרעס בעקומען א קאטעגארישען פערבאט צו מאכען פליה-נסיעות איבער'ן עסטרייכישען טעריטאריום.

די פרעסע שטרייכט אויך אונטער, אז די ארויסטרעטונגען פון פראנקרייך און ענגלאנד האר-בען זיך סומך געווען נישט בלויז אויפ'ן פאקט פון די 4, נאר אז מען האט זיך אויך פערופען אויפ'ן פאראגראף 80 פונ'ם ווערסאילער טראקטאט.

מען איז זיך משער, אז די ארגאנאנטע פארם פונ'ם דייטשען ענטפער אויף דער אינטערווענץ, האט די וואלף-ביורא איבערגעגעבען פאר דעם „איבערליכען דייטשען געברויך": זאלען די היטלער לייט אויך הנאה האבען...

די שלאכטען אויף דער גרעניץ פון איראק

לאנדאן, 9. (ספ. טעל.) פון באגדאד איז מען מודיע, אז אויף דער גרעניץ פון איראק און סיריען קומען פאר פערביסענע שלאכטען צווישען דער ארמעע פון איראק און די אסיריער-קריסטען. וועלכע האבען איבערגעטרעטען די גרעניץ אין דער צאהל פון 1,500 זעלנער.

לעת עתה זענען דערהרג'עט געווארען 95 אסיריער און 20 זעלנער פון איראק, די צאהל פער-וואונדעטע פון ביידע צדדים צעהלען זיך אין די פיל הונדערטער.

די אסיריער, וועלכע האבען זיך בעתן קריג ארויסגעזאגט פאר א קאאליציע געגען די טערקען, זענען אומצופרידען מיט די מעטאדען פון דער אי-ראק-רעגירונג, ובפרט מיט' זבעפעהל אפצוגע-בען דאס געוועהר.

אויף דער בקשה פון דער רעגירונג פון איראק האט די פראנצויזישע מאכט אין סיריען זיך פער-פליכטעט צו ענטוואפענען די אסיריער, וועלכע וועלען אריבערגיין די גרעניץ פון איראק.

פערפלייצונג אין לענינגראד

ריגא, 9 (ספ. טעל.)

אין לענינגראד איז פארגעקומען א פערפליי-צונג, מחמת א ציקלאן, וואס איז אדורך איבער דער שטאט און איבער דער אומגעגענד.

א צפון-מערב-ווינד האט געבראכט דערצו, אז די וואסערן אויף דער ניעווא האבען זיך אויפען געהויבען אויף 1,75 מעטער העכער פונם נארמא-לען צושטאנד.

ווי אזוי מ'וועט זייען און זיפען סטודענטען אין היטלער-לאנד

בערלין, 9 (ספ. טעל.) דער פרייסישער בילדונגס-מיניסטער האט ארויסגעגעבען א פער-ארדענונג בנוגע אויסשליסען פון אוניווערזיטעט די סטודענטען מיט קאמוניסטישע אנשויאונגען.

די פעראָרדנונג איז אויך נוגע סטודענטען פון סתם לינקע אנשויאונגען און פאציפיסטען.

איטליכער רעקטאר וועט בעקומען א בע-ראטונגס=קערפערשאפט, וואס וועט בעשטיין פון היטלער=סטודענטען. די דאזיגע סטודענטען וועלען דעצידירען וועגען דערווייטערען „טריפ'ע" סטו-דענטען פון די הויכשולען.

די דייטשע עמיגראנטען אין פראנקרייך

פראנקפורט, 9 (ספ. טעל.)

„גענעראל-אנצייגער" איז מודיע פון פאריז, דאס לויט דער סטאטיסטיק פונם פראנצויזישען אינערן-מיניסטעריום האבען אין די לעצטע חדשים אימיגרירט אין פראנקרייך 40 טויזענט דייטשע בירגער.

די פראנצויזישע רעגירונג איז זיך איצט מישב ווי-אזוי מען פערשפרייט זיי איבער גאנץ פראנקרייך, ווייל זיי בילדען מיט זיך אנ'ערנסטע קאנקורענץ פאר די תושבים-פראנצויזען.

אויספלוג קיין וויען פאר 165.— זל.

אינפארמאציעס: „Wagons-Lits-Cook" Piotrkowska 64 ●●● איינשרייבונגען ביז'ן 12 אויגוסט 1933

דער שווער=געטראפענער
פאמיליע הערצבערג
צוליב'ן טויט פון זייער אומפערגעסליכען
פאטער ב"ע
ישראל אלימלך
דריקט אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל מיט די טראדיציאנעלע ווערטער: המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.
זלמן גוטטער.

שלאסעריי-
ארבייטען,
ווי אויך אויטאגענישע שווייסונגען, מעטאל-בעארבייטונגען, מא-שינען-מיילען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאנסטאנטינער 11/13

אויגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטאָרישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

Dr
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראָז-קראנקהייטען
צו לעטשניצע-פרייזען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4, 8–9 אוו.

ווילכטיג פאר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג
דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז ס'איז ערעפענט געווארען דאס
אמבולאטאריום
ביים פעראיין „מלביש ערומים"
שעניעוויטשא 3/5,
וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ'ן ארט. שיקט אויך ארויס דאקטוירים-ספעציאליסטען
מיט וויזיטען אהיים
נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אבצאה-לונגען.
די פערוואלטונג.

Dr, med.
B. ROBINSON
צוריקגעקעהרט
10 פיעטריקאווער 10
טעל. 131-86
נעמט אן פון 3–4 נאכם. און 7–8 אוו.

דאנקזאגונג.
איך דאנק דער חשובער
פאמיליע קראקאווסקי
פאלודניאווא 36
פאר די טובה, וואס זיי האבען מיר געטון בעת דער עקסמיסיע. מיט אכטונג
מאכלע שאפירא.

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס די פאמיליע שאפשא צוליב'ן טויט פון זייער פאטער, אונ-זער מיטגליד און אקטיווער מיטארבי-טער פון ועד המתעסקים ביי אונזער פעראיין נ"ע
ר' הענעך שאפשא
המקום ינחם אותם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים. די פערוואלטונג פון חסד של אמת ומנחמי אבלים, לאדז.

סטארשי פעלדשער
ישראל לייב ברעגמאן
צוריקגעקעהרט
קעלמא 28, טעל. 240-43

פאר
גאלד, בריליאנטן, ביזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטעם
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

פרוי ארלאזאראוו ערקלערט ענטשלאסען
אז ראזענבלאט און סטאווסקי זענען די מערדער פון איהר מאן
פרוי ארלאזאראוו דערקענט אין דער פאליציי ראזענבלאט'ס אנצוג

תל־אביב, 9 (יט"א טעלעגראפיש)

היינט זיינען פערהערט געוואָרען ראָזענבלאט סטאַווסקי און מינץ, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין ארלאָזאראָוו'ס מאָרד.

צווישען אנדערע עדות, האָט פרוי ארלאָ־ זאראָוו ערקלערט ענטשלאָסען, אז זי דערקענט סטאַווסקי'ן און ראָזענבלאט'ן, אז זיי זיינען די מערדער פון איהר מאַן. פרוי ארלאָזאראָוו האָט אויך אין דער פאָליציי צווישען די מלבושים דער־ קענט דעם אנצוג, וואָס ראָזענבלאט האָט געטראָ־ גען בעת'ן אויספיהרען דעם מאָרד.

דער ווייטערדיגער פערהער קומט פאָר מאָרגען (היינט).

דייטשע היטלעראווצעס גייען אריבער די שווייצארישע גרעניץ

בערן, 9 (ספ. טעל.) אנ'אָפּטיילונג פון בעוואָפענטע היטלעריסטען איז אריבער די שווי־ צאַרישע גרעניץ, און איז אריין אין ווילפּה, לעבען באזעל. די היטלעראָווצעס האָבען אדורכגעפיהרט א רעוויזיע אין דער עלעקטראָוואָגיע.

פּאַסירט האָט עס צוליב דעם, וואָס די היט־ לעריסטען האָבען חושד געווען, אז איינער פון די עלעקטראָווניע־שומרים איז א קאָמוניסטישער טוער.

די רדיפות אויף גאנדהיסטען

לאָנדאָן, 9 (ספ. טעל.)

פון אכמעדאבאד איז מען מודיע וועגען דעם ארעסט פון איינעם פון גאנדהיס הויפּט־ מיטהעלפער, אשאריאר, וועלכער איז פערמשפּט געוואָרען אויף 6 חדשים שטרענגען ארעסט.

לאָנדאָן, 9 (ספ. טעל.)

פון אכומבאַד מעלדעט מען, אז גאנדהיס פרוי איז פערמשפּט געוואָרען אויף 6 חדשים לייכ־ טען ארעסט.

דאס היטלער־משוגעת
מען גייט אויפ'ן ריכטיגען וועג — הערנער אויף די קעפּ...

בערלין, 9 (ספ. טעל.)

אין אייזענאך איז די טעג פאָרגעקומען א קאָנפערענץ פון דער „דייטש־גערמאַנישער רע־ ליגיעזער בעוועגונג".

די דאָזיגע אָרגאַניזאַציע האָט דעם ציל צו פערשפרייטען אין דייטשלאַנד און צווישען די דייטשען אין אויסלאנד די אַלט־גערמאַנישע אמונה אין וואָטאַנען א. א. געצען.

מען דאַרף זיך משער זיין — שרייבט די דייט־ שע קאַטוילישע פרעסע — אז די מיטגלידער פון דער דאָזיגער קאָנפערענץ זיינען געקומען צו איהר אין היסטאָרישע טראַכטען און מיט אָקסען־הערנער אויף די קעפּ.

דער שטרייק אין שטראסבורג

פּאַריז, 9. (ספ. טעל.) היינט וועט דער אַר־ ביטס־מיניסטער, פראַנסואַ אַלבער, אָנהויבען די אונטערהאַנדלונגען מיט די בוי־אַרבייטער און אונ־ טערנעהמער, אַלס פאָרזיצער פון אַרביטראַזש־גע־ ריכט, וועלכער האָט ענדגילטיג ליקווידירען דעם סכסוך, וואָס האָט געבראַכט צו די לעצטע געשעהע־ נישען אין דער שטאָט.

לעת עתה האָבען די אַרבייטער־אָרגאַניזאַציעס נישט אָפּגערופען דעם שטרייק.

די רעוואָלוציע אויף קובא
דער פּרעזידענט מוז דימיסיאָנירען

האַוואַנאַ, 9 (ספ. טעל.)

די אומרוהען אין דער הויפּט־שטאָט פון קובא דויערען ווייטער.

נעכטען זיינען דערהרג'עט געוואָרען 2 פּאָ־ ליציאַנטען און 2 זיינען פערוואונדעט געוואָרען.

די מיליטער־אָפּטיילונגען האָבען זיך צוריק־ געקעהרט אין די קאַזאַרמעס.

די ניי־יאָרקער אָבסערוואַטאָרען דריקען אויס די מיינונג, אז דער פּרעזידענט מאַשאַדאָ וועט היינט מוזען דעמיסידירען צו ער נעהמט אָן די מאָ־ מוֹל פונם אַמבאַסאַדאָר וועלעס און וועט פער־ לאָזען קובא. אָדער ער וועט זיך געגענשטעלען דער אַנאַרכיע און רעוואָלוציע ביי דער אומפער־ מיידליכער אינטערווענץ פון די פעראייניגטע שטאַטען.

פון אַלע עקען לאַנד איז מען מודיע וועגען ערנסטע אומרוהען.

פּאַריז, 9 (ספ. טעל.)

האַוואַס איז מודיע פון האַוואַנאַ, אז דער פּרעזידענט מאַשאַדאָ האָט דערקלערט [illegible] מעמאָ־ ראַנדום פון אַמעריקאַ, דאָס אויף א בעוואָפענטער אינטערווענץ מצד די פעראייניגטע שטאַטען, וועט ער ענטפערען מיט כוח.

די סיטואַציע אין האַוואַנאַ איז בעדייטענד פערערגערט געוואָרען.

די אַרבייטער זיינען אַרויסגעטרעטען מיט אַנ'ערקלערונג, אז זיי וועלען נישט פערטראַק־ טירען מיט דער בורזשואַזיע.

מען ריכט זיך אויף נייע אומרוהען.

סאָוויעטישער פליה צו דער סטראַטאָספערע

בוקאַרעשט, 9 (ספ. טעל.)

די סאָוויעטישע מאַכט האָט זיך טעלעגראַ־ פיש געווענדעט צום רומענישען אויסערן־מיניסטער טיטולעסקו מיט דער מעלדונג, אז היינט אָדער מאָרגען וועט דער לופט־באַלאָן־פליהער פּראָקאָפּיעוו אַרויספליהען פון מאָסקווע צו דער סטראַטאָספערע.

די סאָוויעטישע מאַכט בעט דעריבער ביי דער רומענישער רעגירונג, אז אין פאַל ווען דער באַלאָן וועט אַרונטערפאַלען אויפ'ן רומענישען טע־ ריטאָריום, זאָל זי איהם ערטיילען הילף.

דער מיניסטער טיטולעסקו האָט אין א האַר ציגען טאָן געענטפערט דעם קאָמיסאַר ליטווינאָוו, דאָס פּראָקאָפּיעוו מעג זיכער זיין אויף דעם בעס־ טען קבלת פנים אין רומעניען.

אלוועלטליכע מזרחי־קאָנפערענץ
נעכטען געעפענט געוואָרען אין קראָקאָ

קראָקאָ, 9 (יט"א טעלעגראַפיש)

היינט 8 אָוו. איז אין קינאָ „אַטלאַנטיק" געעפענט געוואָרען די אלוועלטליכע „מזרחי" קאָנ־ פערענץ.

רעדעס האָבען געהאַלטען הרב מאיר בער־ לין, העשיל פאַרבשטיין, הרב בראָד פון טאָמאַ־ שאָוו. הרב גאָלד פון ניו־יאָרק א. אַנד. ס'זיינען אויך געהאַלטען געוואָרען בעגריסונגען.

די אירלענדישע פאַשיסטען

לאָנדאָן, 9. (ספ. טעל.) פון דובלין איז מען מודיע, אז דער אָנפיהרער פון דער פאַשיסטישער אָרגאַניזאַציע „בלויע העמדלעך", גענ. אָ'דופי האָט דערקלערט, אז דעם קומענדיגען זונטאָג וועט אַ־ דורכגעפיהרט ווערען א גרויסע פאַשיסטישע מאַ־ ניפעסטאַציע.

דער גענעראַל האַלט פאָר זיין פליכט צו שטע־ לען זיך בראש פון דער דאָזיגער מאַניפעסטאַציע, אין וועלכער עס וועלען זיך בעטייליגען פאַשיסטען פון גאַנץ אירלאַנד.

לויט זיין מיינונג פערלאַנגט דער רוב פון דער אירלענדישער בעפעלקערונג אַנ'ענדערונג פון דעם איצטיגען פּאָליטישען רעזשים.

די פאַשיסטישע בעוועגונג פערשפּרייט זיך אויך אויף די פרויען: עס בילדען זיך ספּעציעלע פרויען־ אָפּטיילונגען, וועלכע טראָגען מונדירען. עס ווע־ רען אויך געשאַפען יוגענד־אָפּטיילונגען.

דער הויפּט־ציל פון די „בלויע העמדלעך" איז דער קאַמף מיט קאָמוניסטען און אַנדערע סאָ־ רופּטיווע עלעמענטען.

נעכטען זיינען אין דובלין פאָרגעקומען צוזאַ־ מענשטויסען, בעת וועלכע עס איז פערוואונדעט געוואָרען דער שאָפער פון גענעראַל. פּרעמיער קאָס־ גרעוו. נאָך עטליכע פּערזאָנען זיינען פערוואונדעט געוואָרען.

די סיטואַציע אין לאַנד ווערט מיט יעדען טאָג אַלץ אָנגעשטרענגטער.

די עסטרייכישע הלוואה

ווין, 9. (ספ. טעל.) נעכטען זיינען אין לאָנ־ דאָן און פּאַריז אונטערגעשריבען געוואָרען די אָפּ־ מאַכען וועגען רעאַליזירען די ענגלישע און פראַנ־ צויזישע אינטערנאַציאָנאַלע הלוואה פאַר עסטרייך.

רעזולטאַט פון די קאָנגרעס־וואַהלען אין האָלאַנד

אַמסטערדאַם. (יט"א) אין רעזולטאַט פון די וואַהלען צום ציוניסטישען קאָנגרעס זיינען געוועהלט געוואָרען איין אַלגעמיינער ציוניסט (פּ. בערנשטיין פון ראָטערדאַם, פּרעזעס פון דער ציוני־ סטישער אָרגאַניזאַציע אין האָלאַנד) און איין קאַנ־ דידאַט פון מזרחי (אַלבערט עהרענפעלד פון שע־ וועניגען, מיטגליד פון דער האָלענדישער עקזע־ קיטיווע).

אורטייל פאַר דערהרגענען גראַטקאַווסקי'ן
קאַץ פערמשפּט אויף 4 יאָהר טורמע, טונע און שמער — פרייגעשפּראָכען

לעמבערג, 9. (טעלעפאָנ"ש) היינט איז דאָ אַרויסגעטראָגען געוואָרען דער אורטייל אינ'ם פּראָ־ צעס פון קאַץ, טונע און שמער, וועלכע זיינען גע־ וואָרען בעשולדיגט אין דערהרגענען דעם סטודענט גראַטקאָווסקי, אין באַוועזבער פ. י.

קאַץ איז פערמשפּט געוואָרען אויף 4 יאָהר טורמע פאַר'ן דערהרגענען גראַטקאָווסקי'ן, און נאָך צו 6 חדשים טורמע פאַר'ן פערוואונדען דעם סטו־ דענט פּיעטראַשעק.

טונע און שמער זיינען געוואָרען פרייגעשפּראָ־ כען.

גרויסע קאָמוניסטען־אַרעסטען אין בראַונשווייג און דיסעלדאָרף

בערלין, 9 (ספ. טעל.)

אין בראַונשווייג איז אדורכגעפיהרט געוואָרען א גרויסע אָבלאַווע אויף קאָמוניסטען.

בסך הכל זיינען אַרעסטירט געוואָרען 250 מאַן.

אין סימענס'עס פאַבריקען אין דיסעלדאָרף זיינען אַרעסטירט געוואָרען 20 קאָמוניסטישע אַגיטאַטאָרען.

מיסברויכען אין דער פּערסישער נאַציאָנאַל־באַנק

טעהעראַן, 9 (ספ. טעל.)

געגען דעם גענ. דירעקטאָר פון דער פּער־ סישער נאַציאָנאַלער באַנק און א רייהע העכערע בעאַמטע פון דער דאָזיגער באַנק זיינען אדורכגע־ פיהרט געוואָרען דיסציפּלינאַר־אויספאָרשונגען, אונטערן פאָרוואורף, אז זיי האָבען זיך צוגעאייג־ נעט גרעסערע סומען געלד צום שאָדען פון פּערסיען.

זיי זיינען געווען פעראייניגט אין א חבריא און גראַסירט א לענגערע צייט.

דער תכלית פון דער דייטשער צענטרום־פּאַרטיי

בערלין, 9 (ספ. טעל.)

די אונטערהאַנדלונגען מכוח'ן ליקווידירען די צענטרום־פּאַרטיי ענדיגען זיך.

פון די 22 דעפּוטאַטען אין פּרייסישען סיים ענען אַוועק און געלייגט די מאַנדאַטען יענע דעפּוטאַטען, וואָס זיינען עלטער פון 65 יאָהר, גייסטליכע און פרויען־דעפּוטאַטען.

די איבעריגע זאָלען אריינגענומען ווערען אַלס האָספּיטאַנטען אין דער היטלער־פּאַרטיי.

כעמיש־באַקטעריאָלאָגישער לאַבאָראַטאָריום
פ. שאַץ
לאָדז, פּעטריקאָווער 37.
טעל. 230-85
פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע אַנאַליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע א.א.

אויפ'ן שוועל פון אייראָפּאַ
א קאַטאַסטראָפע אין דער עסקאַדרע פון דעם גענ. באַלבאָ

ליסאַבאָן, 9. (ספ. טעל.) די עסקאַדרע פונ'ם גענ. באַלבאָ איז אַרויסגעפלויגען פאַרמיטאָג פון די אַזאָרען־אינזלען.

אין האָרטאַ, בעת אַרויספליהען פון דער גרופּע, אָנגעפיהרט דורכ'ן גענ. פּעלעגריני, האָט זיך איין הידראָפּלאַן איבערגעקעהרט.

איין פליהער איז דערהרג'עט געוואָרען, און דריי פערוואונדעט.

לאָנדאָן, 9. (ספ. טעל.) לויט ידיעות פון דער ענגלישער פּרעסע, בעטרעפען די בין־איצטיגע אָר־ גאַניזאַציאָנעלע קאָסטען פונ'ם פליה, אַנ'ערך 10 מיליאָן זלאָטעס.

ליסאַבאָן, 9. (ספּ. טעל.) דאָ איז דערהאַלטען געוואָרען א ידיעה פון די אַזאָרען־אינזלען, אז אין דער קאַטאַסטראָפע זאָל קיינער נישט האָבען אומגעקומען.

די פיר פליהער זיינען בלויז פערוואונדעט געוואָרען.

ליסאַבאָן, 9. (ספּ. טעל.) דער רעשט פון גענ. באַלבאָ'ס עסקאַדרע, 12 הידראָפּלאַנען, האָבען גליקליך אויסגעלאַנדעט אין ליסאַבאָנער פּאָרט.

די קאַטאַסטראָפע פון די ברידער אַדאַמאָוויטש

האַרבור־גראַס, 9. (ספּ טעל.) אין רעזול־ טאַט פון דער געלויפער אויספאָרשונג זיינען פעסט־ געשטעלט געוואָרען גענוי די פּרטים פון דער קאַטאַ־ סטראָפע מיט די פּוילישע לופט־פליהער, די ברי־ דער אַדאַמאָוויטש.

עס ווייזט זיך בעמליך אַרויס, אז דער אַעראָ־ פּלאַן האָט פערלוירען דאָס גלייכגעוויכט און זיך איבערגעקעהרט, מחמת די לופטפליהער, וועלכע האָ־ בען נישט געקאָנט די געגענד זיינען בעת'ן לאַנדען אַראָפּגעפאַלען אויף קשאַקעס און זיינען צוקאַליע־ טשעט געוואָרען.

אין שפּיטאַל האָבען די פערוואונדעטע לופט־ פליהער דערקלערט, האַרבור־גראַס האָט געזאָלט זיין זייער ערשטער לאַנדונגס־אָרט, וואו די האָבען זיך געזאָלט בעזאָרגען מיט אייל און בענזין אויף אַריבערצומאַכען דעם איבערפליה איבער'ן ים.

קלאַנג־קינאָ CAPITOL
היינט פּרעזענטירען מיר דעם גרויסען סאָוויעטישען פילם פון פּראַג. „SOWKINO", לויט דער ערצעהלונג פון מאַקסים גאָרקי
„קין און אַרטעם" (Kain i Artem)
רעזשי: Piotr Bytow — כאָרעז פון דער נאַדוואָלגער מלוכה־אָפּערע (Burłak Artem)
אין די הויפּטראָלען: Grzegorz Uwarow, Mikołaj Simon i J. Egorow
אָנהייב 5 נאָכמ., שבת און זונטאָג 12 בייטאָג.

לאדז.
10 אויגוסט 1933

„נײַער פאָלקסבלאַט"

לאדז.
10 אויגוסט 1933

די אינטערנאַציאָנאַלע קאָניונקטור

און דער קאַמף פון עסטרייך געגען היטלעריזם

די פאַרשטאַרקטע פּאָן דעם נײַעם דײַטשן רעזשים האָבן זעהר גערן פאַראויסצוזעהן וואָס וועט לעבן זאָגן די קינפטיקע היסטאָריקער וועגן די איצטיקע געשעהענישן. אין דער גרויסקייט פון זייער היסטאָרישער מיסיע זעען די דאָזיקע לייט פעסט איבערצייגט, זיי זענען זיכער אַז דער איצטי־קער רעזשים שרייבט אַרײַן כמעט טעגליך נײַע בלעטער אין דער געשיכטע פון דײַטשלאַנד און פון דער גאַנצער וועלט. די בערלינער פּאָליטיקער צווייפ־לען אויך נישט דערין, אַז די געשיכטע וועט שטרענג פאַראורטיילן די, וועלכע פרובירן איצט קעמפן געגן דעם מאַרש פון דער נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישער באַוועגונג. דאָס באַציהט זיך ספּעציעל אויף עסט־רייך, וועלכע פיהרט אַן ענערגישן קאַמף געגן היטלעריזם. אויף דער גרויסער דעמאָנסטראַציע, וועלכע די ראַסיסטן האָבן מיט אַ קורצער צייט צו־ריק אָרגאַניזירט אין קיפּעספעלדען, בײַ דער גרענעץ פון טיראָל, האָט דער בײַערישער אינערן־מיניסטער וואַגנער אויסגעדריקט די זיכערקייט, אַז דער קינפ־טיגער היסטאָריקער וועט אומרחמנותדיג פאַראור־טיילן דאָלפוס'ן דעם עסטרײַכישן קאַנצלער, דער־פאַר, ווייל ער שטערט דער ענטוויקלונג פון נאַציאָ־נאַל־סאָציאַליזם, אויב דאָס עסטרייכישע פאָלק וויל אויסמיידן דעם זיג פון באָלשעוויזם, דאַרף עס זיך אָפּזאָגן דער מאַכט פון די היטלער־אָוצעס.

די אַרויסגעזאָגטע מיינונג פון וואַגנערן, וועט זיכער קיינער נישט טיילן, אַ חוץ באַטייליקטע די נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטן גופא. יעדענפאַלס וועט דער שטאַנדפּונקט פון בײַערישן מיניסטער נישט אַ־רויסרופן קיין מיטגעפיהל אין די עסטרײַכישע פאַר־אַנטוואָרטליכע קרייזן, און ווען גיט מען זיך אַ קלאָרן דין־וחשבון וועגן דעם, אַז דער זיג פון די נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטן וואָלט בעדראָהט נישט נאָר די אינערליכע לאַגע פון עסטרייך, נאָר איהר זעלבסטשטענדיגקייט גופא. דאָס קומען פון די ראַסיסטן צו דער מאַכט וואָלט געוועזן אַן אַקט וואָס וואָלט בעדייט דאָס זעלבע וואָס אַנשלוס: עסט־רייך וואָלט פּאַקטיש פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַ ריישער פּראָווינץ. דער בעוואוסטזיין פון דער דאָ־זיגער געפאַהר, האָט אין עסטרייך אַרויסגערופן אַ כוואַליע פון פּאַטריאָטיזם, וועלכער איז אין די לעצטע יאָהרן געהאַט אָפּגעשוואַכט געוואָרן אונ־טער דער ווירקונג פון דער אַנשלוס־פּראָפּאַגאַנדע. און דאָס האָט געבראַכט צום ענערגישן קאַמף גע־געגן דער היטלעריסטישער בעוועגונג. אָבער די רע־גירונג פון דאָלפוס'ן וואָלט זיכער נישט געהאַט קיין מוט צו ערקלערן קריג דעם ראַסיזם, ווען זי וואָלט נישט געווען איבערצייגט, אַז די וועט גע־פינען מיטגעפיהל מצד אײַנפלוסרייכע אייראָפּעאישע פאַקטאָרן. אַט דער אומשטאַנד ענטוואָפנט דעם מעכטיגן פּאַטראָן פון דעם נאַציאָנאַל סאָציאַליזם, אויף יענער זייט גרענעץ.

די אַגרעסיווקייט פון די היטלער־אָוצעס לגבי עסטרייך האָט שוין געבראַכט דערצו, אַז צוויי מלו־כות פון די וועלכע האָבן אונטערגעשריבן דעם פּאַקט פון די פיר, דהיינו ענגלאַנד און פראַנקרייך, זאָלן אַרויסטרעטן מיט אַן אינטערווענץ אין בער־לין אין שוץ פון דער עסטרייכישער סוביערעניטעט. מען האָט לכתחילה גערעכנט אַז די אינטערווענץ וועט אונטערגענומען ווערן בשותפות פון אַלע בע־טייליגטע אין דעם פיר־פּאַקט. אָבער איטאַליען האָט זיך פון דער זאַך אַרויסגעצויגן און דער אומ־שטאַנד האָט שוין געבראַכט צום ערשטן ריס אין דעם בנין פון פּאַקט. וועלכער איז צונויפגעקלעפּט געוואָרן מיט אַזוי פיל מיה. די איניציאַטיוו צו דער אינטערווענץ איז אַרויסגעגאַנגען פון פּאַריז. אויך די ענגלישע רעגירונג האָט אויפמערקזאַם גע־מאַכט די רעגירונגען פון פראַנקרייך און פון אי־טאַליען אויף דער ענטוויקלונג פון די געשעהעני־שן אין צענטראַל־אייראָפּא, וועלכע קאָנען ברענ־גען צו זעהר ערנסטע קאָמפּליקאַציעס פאַר דער גאַנ־צער אייראָפּעאישער פּאָליטיק. אין ענגלאַנד גיט מען זיך אָפּ אַ דין וחשבון אַז די אַנטי־עסטרייכישע קאַמ־פּאַניע וועלכע ווערט געפיהרט מצד דײַטשלאַנד איז בלויז איין רינג אין דער קייט פון דער דײַטשער פּאָליטיק, וועלכע האָט דעם ציל צו פאַראייניגן אונ־טער דעם הערב פון האַקנקרייץ אַלע גערמאַנישע לענדער, ווי דענעמאַרק, די דײַטשע שווייץ, האָלאַנד און פלאַנדערן, דאָס קאָן ברענגען צו אַ נײַער שׂרפה אין וועלכער עס זאָלן אַרײַנגעצויגן ווערן אַלע לענדער פון אייראָפּא.

אין דער אינטערווענץ פון די צוויי גרויסע מלו־כות האָט מען אין בערלין געענטפערט מיט דער גע־וועהנליכער צביעות, אַז מצד דײַטשלאַנד זענען קיין שום אָפּמאַכן נישט געשטערט געוואָרן און אַז דײַטשלאַנד האַלט פאַר נישט דערלאָזבאַר אַזאַ מין אַרײַנמישן זיך אין איהרע בעציהונגען מיט אַנדערע מלוכות. ווי אַזוי לאָנדאָן און פּאַריז וועלן ענטפערן אויף אַזאַ מין תשובה, ווערט איצט אין דער גאַנצער פּאָליטישער וועלט ערוואַרט מיט גרויס שפּאַנונג.

ווי געזאָגט, האָט אין דער אינטערווענץ פון די מלוכות אין בערלין זיך נישט בעטייליגט איטאַ־ליען. מוסאָליני האָט אַרויסגעוויזן ווי אַזוי פיל האַלט ער פון זיין פריינדשאַפט צום היטלעריזם. און די פריינדשאַפט פון רוים ווערט אין איצטיגן דײַטש־לאַנד בעזונדערס הויך געשאַצט. פאַר קיין שום זאַך האָט מען נישט אַזוי מורא אויף דער ווילהעלם־שטראַסע (דאָס דײַטשע אויסערן־מיניסטעריום) ווי פאַר אַ בילדונג פון אַן אײַנהייטליכן פראָנט צווי־שן פראַנקרייך, ענגלאַנד און איטאַליען.

די פּערספּעקטיוו פון אַזאַ אײַנהייטליכן פראָנט איז בעזונדערס געפעהרליך פאַר דײַטשלאַנד אין אַ מאָמענט ווען די ראַפּאַלאָ־פּאָליטיק דאָס הייסט די פּאָליטיק פון דערנעהנטערונג מיט סאָוויעט־רוסלאַנד לעבט איבער אַזאַ שווערן קריזיס.

די בעקאַנטער נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישער פּאָליטיקער פאָן־פרייטאַג־לאָרינגהאָפען, פּרובט ווי דער שטויסן די דײַטשע דיפּלאָמאַטיע אין דער ריכטונג פון מזרח אָריענטאַציע, אָבער שוין אָפּגערעדט פון דעם, אַז אַזאַ ווענדונג אין דער אויסערן־פּאָליטיק איז פאַר די איצטיגן דײַטשן רעזשים שווער צו פאַרווירקלי־כען צוליב פּסיכאָלאָגישע מאָטיוון, איז די מעג־ליכקייט איבערצוהאַלטן די סאָוויעטיש־דײַטשע דער־נעהנטערונג אונגעהויער פאַרשוואַכט געוואָרן צו־ליב דער נײַער אָריענטאַציע פון דער סאָוויעטישער פּאָליטיק. בײַ וועלכע בעדינגונגען צווינגט די מורא פאַר אַ פּאָליטישער איזאָלאַציע די דײַטשע דיפּלאָמאַטיע בעזונדערס פעסט זיך צו האַל־טען אין די גוטע בעציהונגען מיט רוים. נאָכ'ן אונ־טערשרייבן דעם פּאַקט פון די פיער, וועלכער האָט געשאַפען אַ גינסטיגען באָדען פאַר אַן איטאַליעניש־פראַנצויזישער דערנעהנטערונג איז דאָס געוואָרן אַ זעהר שווערע אויפגאַבע, נאָך מעהר דאַרף זיך דער־בער בעמיהען די דײַטשע רעגירונג זיך אָפּצו־האַלטן פון יעטוועדן שריט, וועלכע קאָן קאָמפּראָ־מיטירן די גוט־פריינדשאַפט איהרע מיט איהר איינ־ציגען רעוויזיאָניסטישן פאַרבינדעטן, מיט איטאַליען.

די פּאָליטישע לאַגע, וועלכע האָט זיך איצט געשאַפען איז די גאַראַנטיע פון עסטרייכס אומאָפּ־הענגיגקייט. דאָס פאַרשטייט מען אויסגעצייכנט אין ווינן, און דערמיט דאַרף מען ערקלערן די דרייסטקייט פון דאָלפוס'ן, וועלכער פיהרט אַ קאַמף געגען היטלערן אַליין. בײַ אַן אַנדער אינטערנאַציאָ־נאַלער געשטאַלטונג, וואָלט אַזאַ קאַמף געווען פאַר עסטרייך, אינגאַנצן איבער די כוחות.

היטלער לייענט בלויז אילוסטרירטע זשורנאַלן

„פיהרערטום" האָט נישט קיין געמיינזאַמעס מיט וויסען און גייסט

אַ געוויסע פרוי לילי דאַבלהאָף האָט געהאַט די געלעגענהייט צו קומען אין בעריהרונג מיט די הויפּט־אָנפיהרער פון דער נאַצי־בעוועגונג, זי האָט אויך גוט קענען געלערנט היטלערן גופא. די פרוי לילי האָט איהרע אײַנדרוקן פון די בעגעגענישן מיט די נאַצי־לייט פאַרעפענטליכט אין אַ פּראַגער בלאַט. צווישן אַנדערן האָט זי דערציילט וועגן איהם אַליין, וועגן היטלערן הייסט עס. אַז ער לייענט בכלל נישט גאָרנישט, וועגן ביכער איז שוין אָפּגערעדט. איהם אינטע־רעסירען נאָר די פּאַקטישע פּראָבלעמען פון לעבן, מיט די געשעהענישן, וועלכע זענען געפּאַסט אין טויטע בוכשטאַבען פון ביכער, ווייל ער נישט האָבן קיין שום געמיינזאַמעס. זיין לעקטור בע־שטייט פון אילוסטרירטע צייטונגען. דאָס שטייט איבריגענס אין פולען הסכם מיט די אנשויאונגען פון נאַציאָנאַל סאָציאַליזם, וואָס איז אויסגעדריקט געוואָרן דורך איינעם פון די פיהרער אויף אַ צוזאַמענפאָהר פון פּויערים, אַז „פיהרערטום האָט גאָרנישט קיין געמיינזאַמעס מיט וויסען".

צו דער העכסט אינטערעסאַנטער און פיל־ערקלערענדיגער בעמערקונג פון דער פּראַגער זשורנאַליסטקע מאַכט דער סאָציאַל־דעמאָקראַטישער „נײַער פאָרווערטס", וועלכער ערשיינט אין קאַרלסבאַד, די פאָלגענדע בעמערקונג:

איין זאַך האָט די פרוי דאָסלהאָף פאַרגע־סען: אין היטלערס ווילע שטייען אַלע בענד פון קאַרל מאַי (אַ פּאָפּולערער שרייבער פון אַוואַנטו־ריסטישע יוגענד־ראָמאַנען) היטלער איז מאַיס אַ גרויסער פערעהרער. קיין ביכער לייענט ער נישט, דערפאַר אָבער פערשלינגט ער שונד־ליטעראַטור. די גרויסע מענשען פון דער מלוכה פון גייסט האָבן פאַר איהם געלעבט אומזיסט. איצט לאָזט ער זיי פאַרברענען. איצט ווייס מען אויך, פאַרוואָס ער זידעלט קאַרל מאַרקס'ן: די ווערק פון מאַרקסן זענען נישט אילוסטרירט, אַלזאָ זאָלען זיי גיין אין פייער אַרײַן. די בעסטע זאַך פאַר איהם איז „די וואָכע" פון שערלען. אָבער דאָס ערגסטע פאַר דעם פאָלק פון דיכטער און דענקער איז נישט דאָס, וואָס זיין איצטיגער רייכסקאַנצלער לייענט נישט קיין ביכער. נאָר דער אומשטאַנד, וואָס ער שרייבט ביכער, און דערצו אין אַ שרעק־ליכער דײַטשער שפּראַך און דאָס, וואָס ער צווינגט אַנדערע דאָס דאָזיגע מיסט צו לייענען.

פון דער זעלבער אינפאָרמירטער פרוי ווערט מען אויך געוואויר ווי אַזוי עס האָט זיך אויף אַ פאַרניכטענדען אופן אויסגעדריקט וועגן דער איצטיגער דײַטשער ליטעראַטור האַנס הײַנץ עווערס, דער שרייבער מיט אַ פּאָפּולערען נאָמען אין אייראָפּע. וועלכער האָט זיך ערקלערט פאַר גלייכגעשאַלטעט און איז איצט איינער פון די נאַצי־שריפטשטעלער. עווערס האָט וועגן די שרייבער פון היטלער־לאַגער געזאָגט:

„ריינהאַרדט האָט אינגאַנצן נישט געדאַרפט אַנטלויפען. ער וואָלט געקאָנט רעזשיסירען וויפיל נאָר ער וואָלט וועלען. צי ער וואָלט פיל פריי־ד געהאַט פון די שלעכטע פּיעסען — דאָס איז אַ צווייטע פראַגע. האָט איהר געזעהן דעם „שלאַ־געטער" (דאָס איז די פּיעסע פון יאָהסטן, דעם איצט פּאַטריאָטישן שרייבער, וועלכע ווערט אויסגעפיהרט אין גאַנץ דײַטשלאַנד אַלס מוסטער־שטיק פון עכט דײַטשן פּאַטריאָטיזם, די רעד.)

דאָס איז זעהר אַ שלעכטע פּיעסע.

וועגען זיין אייגענעם בוך איבער דעם היט־לעריסטישן נאַציאָנאַלן העלד און דעם פאַרפאַ־סער פון נאַצי־הימן „האָרסט וועסעל", האָט זיך עווערס אויסגעדריקט, אַז דאָס דאָזיגע בוך שטעלט מיט זיך פאָר אַ ווענדונג אין זיין לעבען. מיט דעם דאָזיגען בוך האָב איך זיך אנערקענט צום העראָיזם אין דער ליטעראַטור אַלס געגענזאַץ צו דער פאַנטאַזיע, וועלכע האָט פריהער בעהערשט אַלע שריפטשטעלער.

צו די דאָזיגע ווערטער פון עווערס'ן בע־מערקט דער „פאָרווערטס":

אַלע שרייבער? מיר וויסען נאָר, אַז אַט די דאָזיגע ליטעראַטור איז געמאָלקען געוואָרן בלויז פון זעהר ווייניגע און צו זיי האָט אויך גע־הערט האַנס היינץ עווערס. איצט האָט ער אָנגע־וואוירען די צייך, איצט איז ער געוואָרן דער בע־זינגער פון היטלערן, איצט מאַכט ער פון דער נויט אַ טוגענד און ווערט העראָיש. איצט האָט ער פאַר זיך געפונען שטאָף און געזעלשאַפט אין דער סביבה פון שאַנד־פרויען.

אַט די ליטעראַטור וועט היטלער זיכער לייענען.

די פּערספּעקטיוון פון אַרבייטער־נצחון

בײַ די וואַהלען צום ציוניסטישן קאָנגרעס

דער גרויסער נצחון פון דער אַרבייטענדיגער ליגע בײַ די וואַהלען צום ציוניסטישן קאָנגרעס האָט ערשט איצט אַרויסגערופן אַ היפּשע דעבאַטע אין דער יודישער פּרעסע. אָפּגעזעהן פון דער בע־זונדערער בעציהונג, וואָס איטליכע פּאָליטישע גרופּע האָט צו אַט דעם פאַקט, קומט עס אויס פאַר אַלעמען צוגלייך חידושדיג, וואָס דער ביר־גערליכער יוד, וועלכער טראָגט אויס דעם ציוניזם אויף זיינע פּלייצעס, האָט פּלוצים זיך אַריבערגע־וואָרפען אויפ'ן סאָציאַליסטישן פראָנט און אָפּגע־געבען די פּעצעקעס די גרעסערע העלפט שטימען.

אונז דוכט זיך, אַז די דאָזיגע שאלה איז פון גרונד אויס אַ פאַלשע. ווער ס'געדענקט די לעצטע וואַהל־קאַמפּאַניעס בײַ אונז, דער ווייס, אַז די גרעסטע צאָהל וואַהל־מאַכערס זענען די יוגענד־ליכע. און טאַקע דערפאַר האָבן די ציוניסטען בײַ אַלע מינים וואַהלען לעצטענס אָפּגעהאַלטען אַזעלכע גרויסע נצחונות, ווייל זיי האָבן געהאַט צו זייער דיספּאָזיציע גרויסע יוגענדליכע אָרגאַני־זאַציעס, וועלכע האָבן געטון אַלע ניין און דרײַ־סיג וואַהל־מלאכות, ביז זיי האָבן דערבראַכט צום נצחון.

פאַרוואָס־זשע האָבן גראָד די ציוניסטען גרעסערע יוגענד־אָרגאַניזאַציעס, ווי אַנדערע פּאַר־טייען — דאָס איז אַן ענין פאַר זיך. לאָמיר אָנ־נעמען, אַז די סיבה איז, ווייל קיין פּאַרטיי קאָן נישט געבען דער יוגענד אַזעלכע שעהנע חלומות און גלייכצייטיג אויסזיכטען אויפ'ן וואָהר, ווי דער ציוניזם. אָבער אַלענפאַלס, קיים זענען די יוגענד־ליכע געוואָרן די אויספיהרער און דורכפיהרער פון דער וואַהל־קאַמפּאַניע, איז נישט קיין וואונ־דער, וואָס זיי נעמען צו די טראָפּייען פאַר זיך. א"י ווערט געפּעלים קודם כל פאַר זיי. פאַר די חלוצים און שומרים און קיבוצים פון כל המינים, דאַרף מען פאַרשטאַרקן יענעם טייל, פון וועלכען די יוגענד איז אָפּהענגיג, סיי אין בעקומען די סערטיפיקאַטען, סיי אין בעקומען דאָרט אַרבייט.

און ס'זעהט אויס, אַז אויך די סטראַשידלע פון'ם קלאַסען־קאַמף פון דער הסתדרות שרעקט שוין נישט די יודישע „בורזשויען" פון פּוילען. ראשית פאַרמאָגען זיי שוין אַליין קאַפּיטאַל און קלייבען זיך דאָרט טאַקי אויף אַן אמת (נישט בלויז אין דער פּעצעקישער טעאָריע), צו פּראָלע־טאַריזירען זיך דאָרט, הלוואי זאָל מען נאָר קענען. און שנית פאַרשטייען זיי, אַז אויב דער יודישער אַרבייטער וועט נישט קענען בעקומען דעם מיני־מום פון לעבען־נויטווענדיגקייט, וועט ער נישט וועלען קומען בויען דאָס לאַנד, וועלכע וועט בלייבען אַ מדבר.

און חוץ דעם איז אַ טעות צו מיינען, אַז די אַרבייטערס וועלען אויסניצען זייער וואַהל־נצחון, כדי צו פאַרכאַפּען די אַליינהערשערישע מאַכט אַ ציוניזם. וואָס וועלען זיי מאַכען מיט דער מאַכט, אויב זיי וועלען אָפּשטויסען פון זיך די ברייטע יודישע מאַסען אין דער דיאַספּאָרע? אדרבה, מ'דאַרף גיכער גלויבען (כאָטש בײַ דער וואַהל־קאַמפּאַניע האָבן די אַרבייטער־פיהרערס עס בעהאַלטען), אַז זיי וועלען געניגט זיין צוציהען צו דער אַרבייט אַפילו נישט ציוניסטען, אויב נאָר יענע זענען סימפּאַטיש געשטימט צו ארץ־ישׂראל, אַ פּשיטא שוין, אַז זיי וועלען זיך נישט אָפּגרענ־צען פון די פאַרשידענע ציוניסטישע גרופּירונגען, חוץ יענע, וואָס ווילען אונטערגראָבען דעם ציוניזם.

לויט אונזער מיינונג, וועט איצט דער ציוניזם, אַ דאַנק דעם נצחון פון'ם לינקערן פליגעל, אַריבערגיין אין אַ סטאַדיע פון בויען און שאַפען אין לאַנד אויפ'ן יסוד פון די ווירקליכע פאַרהעלטנישן.

צוליב אַנטי־יודישע גזרות

מוזען זיך ליקווידירען פיל אַמעריקאַנער פירמעס אין דײַטשלאַנד

בערלין (יט"א) מיט יעדען טאָג ווערען אַלץ שווערער די עקזיסטענץ־בעדינגונגען פון אויס־לענדישע יודען און דער עיקר אַמעריקאַנער האַנ־דעלס־פירמעס אין דײַטשלאַנד. די דײַטשע אָרגאַנען צייבען כסדר אויס אַ דרוק אויף אַמעריקאַנער פיר־מעס, אַז זיי זאָלען אײַנפיהרען פאַר יודישע בע־אַמטע און אָנגעשטעלטע פונקט אַזעלכע בעגרענ־צונגען, ווי די, וואָס יודען אָנגעווענדעט אין דײַ־טשע אונטערנעהמונגען. פיל אַמעריקאַנער פיר־מעס האָבן דערבײַ שווערינקייטען בײַם געפינען ענטשפּרעכענדע פאַרטרעטער, מחמת די יודישע בע־אַמטע זענען לאַנג־יאָהריגע זאַכקענער. עס געהט בכלל נישט פאַרבײַ קיין טאָג, אַז וועלכע עס איז אַמעריקאַנער אונטערנעהמונג זאָל זיך נישט ליק־ווידירען אין דײַטשלאַנד.

Dr. med. H. LUBICZ
ספּעציאַליסט פאַר וועגערישע און געשלעכטס־קראַנקה.
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאַנאַ 7, טעל. 141-32.
נעהמט אָן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאָכמ. און פון 5–8 אָוונד, זונטאָג פון 9–11 בייטאָג.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג

10

יח

מנחם אב תרצ"ג

אויגוסט

זון-אויפגאנג 4.8

זון-אונטערגאנג 7.13

פון מאגיסטראט

(—) ביים היגען מאגיסטראט איז צוריק בעשטימט געווארען דער יודישער און דייטשער פרעסע רעפעראט.

אלס רעפערענט איז בעשטימט געווארען רעד. יאן וואיטינסקי.

פון אורלויב

(א) נעכטען איז צוריקגעקומען פון אורלויב און צוריק איבערגענומען זיין אמט דער קראוואניק פון דער צווייטער עקספאזיטור ביים לאדזער שטאט-סטאראסטווע ה' שערלאווסקי.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: א. דאנצער (זגערזשער 57), וו. גראשקאווסקי (11 ליסטאפאד 15), ס. גארפיין (פילסודסקיעגא 54), ס. בארטאשעווסקי (פעטריקאווער 164), ר. רעמבעלינסקי (אנדזשעיא 28), א. שימאנסקי (פשענדזאלניאנא 75).

געשטארבען אויפן קבר פון זיין ווייב

(א) אויפן קאטאלישען צמענטאזש איז נעכטען געקומען. אויפן קבר פון זיין ווייב, דער 75-יעהריגער וולאדיסלאוו וואכאווסקי פון פערלא 5.

פלוצים האט דער זקן בעקומען א הארץ-שלאג און איז געשטארבען אויפן ארט.

אויטא-ארגיעס

(א) אופף לימאנאווסקי גאס איז איבערגעפאהרען געווארען פון אנ'אויטא דער 8-יעהריגער הערש ראזענבערג, וועלכען די שטאטישע גיכע הילף האט געגעבען הילף.

פאליטישער פראצעס

(2) פאר קאמוניסטישע טעטיגקייט, איז די 17 יעהריגע פריידע טייכמאן נעכטען פערמשפט געווארען אויף 1 יאהר תפיסה.

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1915

(א) נעכטען איז פערעפענטליכט געווארען די פעראָרדנונג וועגען רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1915.

צו דער רעגיסטראציע מוזען זיך שטעלען, מענער געבוירען אין יאהר 1915, אין דער מיליטערישער ביורא ביים מאגיסטראט, פיעטריקאווער 165, פון 1. ביז'ן 30. סעפטעמבער ה. י.

די פעראינטערעסירטע דארפען זיך צושטעלען לויט פאלגענדען סדר:

דעם 1 סעפטעמבער, די, וואס וואוינען אויפן שטח פון 1 קאמיסאריאט און דער פאמיליען נאמען הויבט זיך אן, פון A ביז G איינשליסליך, און פון 7 קאמיסאריאט, די פאמיליען-נעמען פון A ביז F איינשליסליך.

דעם 2 סעפטעמבער פון 1 קאמ. פון H און Ch ביז Ł, און פון 7 קאמ. פון G ביז K.

דעם 4 סעפטעמבער פון 1 קאמ. פון M ביז S, און פון 7 קאמ. פון L ביז P.

דעם 5 סעפט. 1 קאמ. פון L ביז S, און פון 7 קאמ. פון L ביז P.

דעם 5 סעפט. 1 קאמ. פון Sz ביז Ż, און פון 7 קאמ. פון W ביז'ן סוף.

דעם 6 סעפט. 2 קאמ. פון A ביז N, און פון 8 קאמ. פון A ביז G.

דעם 7 סעפ. פון 2 קאמ. פון O ביז'ן סוף, פון 8 קאמ. פון G ביז K.

דעם 8 סעפט. 3 קאמ. פון A ביז B, און פון 8 קאמ. פון H, Ch ביז M.

דעם 9 סעפ. 3 קאמ. פון E, F, G, און פון 8 קאמ. פון N ביז Sz.

דעם 11 סעפט. פון 3 קאמ. H און Ch ביז K, פון 8 קאמ. פון T ביז'ן סוף.

דעם 12 סעפט. 3 קאמ. פון L ביז Ó, פון 9 קאמ. פון A ביז G.

דעם 13 סעפט. פון 3 קאמ. פון P, R. פון 9 קאמ. פון H, Ch ביז N.

דעם 14 סעפט. 3 קאמ. פון S, Sz, פון 9 קאמ פון O ביז'ן סוף.

דעם 15 סעפט. פון 3 קאמ. פון T, U, W. פון 9 קאמ. A ביז M.

דעם 16 סעפט. פון 3 קאמ. פון Z, Ż, פון 10 קאמ. פון N ביז'ן סוף.

דעם 18 סעפט. 4 קאמ. פון A ביז G, פון 11 קאמ. פון A ביז J.

דעם 19 סעפט. פון 4 קאמ. פון H ביז Ł. פון 11 קאמ. פון K ביז P.

דעם 20 סעפט. פון IV קאמיסאריאט, פון M ביז S, פון XI קאמיסאריאט פון R ביז'ן סוף.

דעם 21 סעפט. פון IV קאמיסאריאט פון Sz ביז Z, פון XII קאמיסאריאט פון A ביז M.

דעם 22 סעפט. פון V קאמיסאריאט פון A ביז E, פון XII קאמיסאריאט פון N ביז'ן סוף.

דעם 23 סעפט. פון V קאמיסאריאט פון F ביז Ch, פון XIII קאמיסאריאט פון A ביז K.

דעם 25 סעפט. פון V קאמיסאריאט פון I ביז K, פון XIII קאמיסאריאט פון L ביז S.

דעם 26 סעפט. פון V קאמיסאריאט פון L ביז N, פון XIII קאמיסאריאט פון Sz ביז'ן סוף.

דעם 27 סעפט. פון V קאמיסאריאט פון O ביז R, פון XIV קאמיסאריאט פון A ביז G.

דעם 28 סעפט. פון V קאמיסאריאט פון S ביז T, פון XIV קאמ. פון H ביז Ł.

דעם 29 סעפט. פון V קאמיסאריאט פון U ביז Z, פון XIV קאמיסאריאט פון M ביז S.

דעם 30 סעפט. פון VI קאמיסאריאט פון A ביז Z, פון XIV קאמ. פון Sz ביז'ן סוף.

די אלע וואס קומען זיך רעגיסטרירען, מוזען זיין געמאלדען אין לאדז, און בעזיצען: א פערזענליכען דאקומענט אדער א מעטריקע, אדער אנדערע דאקומענטען, וואס בעשטעטיגען זיין פערזאן.

צו דער רעגיסטראציע דארפען זיך אויך שטעלען, פערזאנען, וועלכע וואוינען אין לאדז, און קענען נישט לעגיטימירען זיך, מיט וויכטיגע דאקומענטען, וועגען זייער אנגעהעריגקייט צו א פראמדער מלוכה.

פאר נישט צושטעלען זיך צו דער רעגיסטראציע אין די אנגעוויזענע טערמינען, דראהט א שטראף, אדמיניסטראטיוו, ביז 3 טויזענד זל. אדער 3 חדשים ארעסט.

בלוטיגע פאמיליען-טראגעדיע

פרוי דערלאנגט דעם מאן מיט א האק איבער'ן קאפ און בעגעהט אליין זעלבסטמארד

(2) אין דעם שטילען דערפעל אסמאלין נעבען זדונסקא-וואלא, האט זיך נעכטען אפגעשפילט א בלוטיגע פאמיליען-טראגעדיע.

אין דעם דערמאנטען דארף, וואוינט זייט א לענגערע צייט, דער 26-יעהריגער אנטאן שמידט, מיט זיין יונגער 22-יעהריגע פרוי וולאדיסלאווא, מיט 2 קינדער.

שמידט האט חתונה געהאט מיט זיין פרוי מיט 3 יאהר צוריק, ביז מיט 10 וואכען צוריק, ווען עס איז געבוירען געווארען זייער צווייט קינד, האט זיך דאס פארפאלק געלעבט גליקליך, און פון דעם געבורט אן האט זיך צווישען דעם פארפאלק אנגעהויבען פאמיליען סכסוכים, און עס איז אפילו געקומען צו געשלעגען.

נעכטען בעת אזא מחלוקה, האט די פרוי, א שטארק דענערוויערטע, דערלאנגט דעם מאן מיט א האק איבער'ן קאפ, פון וואס ער איז אװעקגעפאלען, בעגיסענדיג זיך מיט בלוט.

א דערשראקענע פון איהר גרויזאמען טאט, האט זי זיך אנגעטרונקען מיט עסיג-עסענץ.

ביידע ראנגלען זיך איצט מיט'ן טויט אין שפיטאל אין זדונסקא-וואלא.

שטרייק אין דער בוי-אינדוסטרי דויערט

מארגען א קאנפערענץ ביים ארבייטס-אינספעקטאר

(2) נעכטען האט דער שטרייק אין דער בוי-אינדוסטריע ארומגענומען אויך די פארשטעט. אויך אין אזארקאוו און אין זגערזש האבען א טייל בוי-ארבייטער געווארפען די ארבייט. אין לאדז זענען די ארבייטען, וואס ס'פיהרען אויס די גרויסע בוי-פירמעס, אפגעשטעלט.

די נעכטיגע קאנפערענץ איז נישט צושטאנד קומען, און איז אפגעלעגט געווארען אויף מארגען, פרייטאג, 11 פארמ. ביים ארבייטס-אינספעקטאר.

דער שטרייק אין דער בוי-אינדוסטריע אין ווארשא דויערט שוין עטליכע וואכען.

צוויי מאל געפרובט און נישט געלונגען צו בע'גנב'ענען

(א) אויף 11-טער ליסטאפאד 21 איז לעצטענס אריבערגעטראגען געווארען די געזאנגס-געזעלשאפט.

עהרגעכטען ביינאכט האבען זיך אהין אריינגעקריגען גנבים און געפרובט אויפברעכען די אייזערנע קאסע, נאר זיי זענען, ווייזט אויס, דורך עמיצען געשטערט געווארען און זיי זענען אוועק אין מיטען דער ארבייט.

נעכטען ביינאכט האבען די גנבים נאכאמאל אפגעשטאט א וויזיט אין דער געזעלשאפט און ווידער אמאל גענומען „בעארבייטען" די קאסע. צום שלימזל איז אויך דאסמאל געווען עפעס א שטערונג און זיי האבען איבערגעלאזען די פליפ און זענען ענטלאפען.

איצטער האט זיך די פאליציי ענערגיש גענומען אויסצוזוכען די גנבים, וועלכע האבען זיך מיט אזא עקשנות אנגעזעצט אויף דער דערמאנטער קאסע.

צוזאמענשטויס צווישען אנ'אויטא-בוס און א צופאהר-טראמוואי

(א) אויפן פאביאניצער שאסעי האט זיך צוזאמענגעשטויסען אנ'אויטאבוס מיט א צופאהר-טראמוואי.

צום גליק האט זיך דער אויטאבוס נישט איבערגעקעהרט און עס זענען אזוי ארום אויסגעמיטען מענשליכע קרבנות.

דער אויטאבוס און דער טראמוואי-וואגאן, זענען בעשעדיגט געווארען.

דער שאפער פון אויטאבוס, יאן פאצעק איז פערהאלטען געווארען דורך פאליציי, ווייל ער ווערט בעשולדיגט, אז ער איז געווען נישט פארזיכטיג ביים פאהרען.

געקומען גנב'ענען עופות און אריינגעפאלען אין די הענד פון פאליציי

(א) עהרגעכטען ביינאכט האט דער הויז-היטער פון לעטניע 7 בעמערקט, אין דער פינסטער, ווי א נאונבעקאנטער בעמיהט זיך צו עפענען די טיר פון דער ארטיגער קאמער, אין וועלכע עס האבען זיך געפונען עופות. פאר'ן ווירט איז באלד קלאהר געווארען, אז דער אונבעקאנטער איז א גנב, וועלכער קלויבט זיך אויסצופיהרען א גנבה.

כדי צו שטערען אין דער „ארבייט", האט דער ווירט אויסגעשאסען אויפ'ן גנב. דער לעצטער איז פאר שרעק פון אומגעריכטען שאס, געפאלען אויף דער ערד.

די ארויסגערופענע פאליציי האט ארעסטירט דעם גנב, וועלכער איז נישט געווען פערוואונדעט.

אין פאליציי-קאמיסאריאט האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דער ארעסטירטער הייסט בראניסלאוו שימטשאק פון לעטניע 19.

9 חדשים תפיסה פאר הייל׳ען זיך אין קר.-קאסע אויף א פרעמד ביכעל

(א) אין שטאטישען געריכט איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס געגען פראנציזשעק פיאנטעק, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען, אז ער האט זיך בענוצט מיט'ן קראנקען-קאסע-ביכעל פון א געוויסען שמינסקי און זיך געהיילט אין דער קראנקען-קאסע.

אין געריכט האט ער זיך פערטיידיגט, אז ער האט דאס ביכעל געפונען.

פיאנטעק איז פערמשפט געווארען אויף 9 חדשים ארעסט.

פערנארט אין וואלד און פערגוואלדיגט

13-יעהריג מיידעל ראנגעלט זיך מיט א חיה אין מענשען-געשטאלט

(2) די 13 יעהריגע מארישא י. איז נעכטען געגאנגען צו איהרע א הבר'טע. בעת זי האט זיך געפונען אונטער דער שטאט, איז זי פערטשעפעט געווארען פון א יונגען בחור, וועלכער האט זי פערבעטען אין וואלד אריין. ווען ביידע זענען שוין געווען טיף אין וואלד, האט זיך דער חברה-מאן א ווארף-געטון אויפ'ן מיידעל און זי פערגוואלטיגט. נאך א שטארקען קאמף איז דעם מיידעל געלונגען זיך צו בעפרייען פון דעם אויסוואורף, וועלכער איז שפעטער ארעסטירט געווארען. ער איז דער 16 יעהריגער פיעטרקאווער איינוואוינער היעראנים יונג.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20, דיר.: ד. צעלמייסטער

היינט, דאנערשטאג, 9 אווענט — גרויסע פאלקס-פארשטעלונג צו זעהר ביליגע פרייזען. א סך פערגעניגען פאר ווינציג געלד! — גאסטשפילען פון גרויסען אמעריקאנער סטאר, ליבלינג פון אלע וועלט-טיילען, קעניג פון דער אייראפעאישער אפערעטע

מיכאל מיכאלעסקא

צוזאמען מיט דער פענאמענאלער פרימאדאנע

בעטי סימענאוו

אין דער גרויסער אויסערגעוועהנליכער אימפאזאנטער אפערעטע אין 3 אקטען, (6 בילדער) 30 נומערן געזאנג און טענץ

דער לעצטער טאנץ

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון „פילהארמאניע".

פֿון יודישען טעאַטער

מיכאַל מיכאַלעסקאָ'ס ערשטע אויפֿפֿיהרונג

דאָס יודישע טעאַטער אין לאָדז, הויבט שוין ווידער אָן אַפֿריכטען גלות. דאָס „סקאַלאַ"-טעאַטער איז פֿאַרנומען געוואָרען פֿון שטאָטישען פּוילישען טעאַטער און דאָס יודישע טעאַטער, וואָס האָט שוין לעצטענס געהאַט דאָרט זיך איינגעבירגערט און מען האָט געמיינט אַז עס האָט שוין געענדיגט אַ סוף צו דער היימלאָזיגקייט, — איז ווידער פֿון דאָרט פֿאַרטריבען געוואָרען און עס הויבט זיך ווידער אָן פֿאַר'ן לאָדזער יודישען טעאַטער אַ לעבען אָהן אַ פּאַרען.

עס ווערט אַביסעל קאָלאָמוטנע אויפֿ'ן געמיט, צו זעהען ווי דאָס יודישע טעאַטער, וואָס איז סוף כל סוף אַ קולטורעלע נויטווענדיגקייט פֿאַר דער יודישער גאַס, בעווייזט נישט, זיך צו דערשלאָגען, צו אַ געזעלשאַפֿטליכער אויפֿמערקזאַמקייט. צו אַ בעזעלשאַפֿטליכער בעוועגונג, וואָס זאָל בעמען אונטער איהר השגחה און שוץ די יודישע ביהנע וואָס דאַרף זיין אַ דערציהערין פֿאַר די יודישע מאַסען.

צעהלען דאָך די יודישע טעאַטער-בעזוכער אין די צעהנדליגער טויזענדער, אין משך פֿון יאָהר, אַ שלעכט, אָרער אַ בעסער טעאַטער — די מאַסען פֿאַרלאָזען נישט; עס קומט אויס צו שפּילען ביי די פּרימיטיווסטע בעדינגונגען — די מאַסען מיידען נישט אויס די שוועל פֿון יודישען טעאַטער, בעווייזט דאָך דאָס, אַז יודיש טעאַטער איז ממש אַ לעבענס-נויטווענדיגקייט פֿאַר אַלע יודישע קרייזען.

רייסען זיך דאָך אַרויס די פּייבליכע פֿראַגען: פֿאַרוואָס שטייט דאָס יודישע טעאַטער פֿאַראייזאַמט, געזעלשאַפֿטליך? פֿאַר וואָס האָט די געזעלשאַפֿט דערלאָזט אַרויסרייסען ביים יודישען טעאַטער דעם „סקאַלאַ"-בנין? פֿאַרוואָס ווערט דאָס יודישע טעאַטער נישט פֿאַרזאָרגט מיט אַ געהעריגען טעאַטער-בנין, אָהן וועלכען עס קאָן נישט מעגליך זיין קיין שום טעאַטראַלע ענטוויקלונג? מוז טאַקע דאָס יודישע טעאַטער אויסגעהען פֿון די כוחות, און זיך מאַטערן, שפּילענדיג ביי אַלט-פֿרענקישע בעדינגונגען? דאָס געזעלשאַפֿטליכע געוויסען דאַרף נישט שווייגען. דאַרף אויפֿגעטרייסעלט ווערען און עס דאַרף זיך שאַפֿען די בעוועגונג פֿאַר אַ פּאַסיגען טעאַטער-בנין.

דערווייל האָט דאָס היגע יודישע טעאַטער ווידער אַמאָל אַ גאַסט — מיכאַל מיכאַלעסקאָ.

מ. מיכאַלעסקאָ האָט אויפֿגעטרעטען אין אונזער זכרון יענע צייט, ווען לאָדז איז געווען געקרוינט מיט גוטען יודישען טעאַטער-שפּיל און ער, וועלכער האָט דאַן אָנגעהויבען זיין טעאַטער-קאַריערע איז אויך געווען צווישען די טרעגער פֿון גוטען אַקטיאָרען-שפּיל מיט זיין בעזוך איצטער אין לאָדז, האָט מיכאַלעסקאָ אונז געבראַכט גרוסען, ליבהאַרציגע גרוסען פֿון יענער צייט, אין לאָדזער יודישער טעאַטער, ווען עס האָט דאָמינירט די פֿעראַנטוואָרטליכקייט און אויף די ברעטער פֿון דער יודישער ביהנע האָט מען נאָר אַרויסגעלאָזען אַזעלכע טעאַטער-טאַלאַנטירטע אַרטיסטישע כוחות, ווי עס איז אַ מיכאַלעסקאָ.

ווען מען זעהט איצט מיכאַלעסקאָן שפּילען, באַכהעם ווי עס טיילט אונז שוין אָפּ פֿון יענער צייט אַ קנאַפּע צוויי צעהנדליג יאָהר, בעגרייפֿט מען ערשט מיט וואָסערע טיפֿע פֿעראַנטוואָרטליכקייט, האָט געמאַכט זיינע ערשטע שריט אויף דער יודישער ביהנע אין לאָדז, בעצויגען ביים אויסוואַהל פֿון מען האָט זיך אין יענער צייט, ווען מיכאַלעסקאָ שער ביהנע אין לאָדז, בעצויגען ביים אויסוואַהל פֿון אַ ביידעם אַקטיאָר. מיכאַלעסקאָס אַרטיסטישע מעלות זענען ביז'ן היינטיגען טאָג געבליבען פֿריש און שפּרודעלדיג און אין אַ געוויסער הינזיכט — מעג מען זיך נעהמען די דרייסטקייט דאָס צו זאָגען — איז ער היינט-צו-טאָג נישט פֿערגלייכליך.

אמת, מיכאַלעסקאָ רעדט נאָך צו אונז קינדער-שטעליש, מיט דער שפּראַך פֿון די אַלטע, שוין אַביסעל אָפּגעשטאַנענע יודישע טעאַטער-פֿאָרם, דערפֿאַר אָבער איז אונז באַהעבט און ליב זיין קבט-קייט, זיין אמת'דיג איבערליכער, אַרטיסטישער אויפֿ-ברויז, זיין נישטגעקינצעלטער אַרטיסטישער חן.

מיכאַל מיכאַלעסקאָ איז אַריין אין דער יודישער אָפּערעטע און ער שיידט זיך נישט אָפּ פֿון איהר. מיר זעהען ווידער מיכאַלעסקאָן אין אַן אָפּערעטע, וואָס איז, ווי דער שטייגער איז, געפֿלאָכטען פֿון אַביסעל קאָמיזם, טראַגיזם, שאַבלאָניזם, דראַמאַטיזם און אַ סוזשעט, וואָס שרייט ממש מיט אונ-גלויבליכקייט, מיט אויסגעטראַכטקייט.

דער ענטפֿער איז אָבער — מיכאַלעסקאָ! ער דאַרף זיך ווייזען אין פֿערשידענע כאַראַקטערען, ער דאַרף גלענצענד אויסשפּילען אַן אומגליקליכען פֿאַ-ציאַן; ער דאַרף מיטרייסען אַלס רייצענדער קאַוואַ-לער-אַקטיאָר; ער דאַרף צורינגען מיטצוליידען מיט איהם, ווען ער איז מקדש אין תפיסה, פֿאַר'ן אויס-פֿיהרען איבער איהם אַ טויט-אורטייל. אַ רייך שיין מיידעל; ער דאַרף מאַכען אויפֿציטערען, ווען ער פֿאַלט אַריין אונשולדיג, אין אַ מאָרד-בעשולדיגונג און ער דאַרף לייכט אַ שטיף-טון אויך. דאָס אַלץ טוט טאַקע מיכאַלעסקאָ בשלימות, מיט אַ שטאַרקען אַרטיסטישען טעמפּעראַמענט, רייץ און חן.

מעלאָדיש איז די אָפּערעטע „דער לעצטער טאַנץ" זעהר רייך, הגם מען הערט דאָרט אַ סך אַלט-בעקאַנטע טענער, דער קאָמפּאָזיטאָר אַלשאַ נעצקי האָט אין דער אָפּערעטע איינגעפֿיהרט אַ סך געלונגענע געזאַנגען, וואָס הערען זיך מיט גרויס געניס, אַ דאַנק מיכאַלעסקאָס האַרציגען זינגען.

אַ גרויסע איבעראַשונג איז מיכאַלעסקאָס פּאַרטנערין, די זינגערין בעטי סימענאָוואַ. מען האָט שוין לאַנג אויף דער יודישער ביהנע אין לאָדז נישט געהערט אַ זינגערין מיט אַזאַ שטאַרקע שטימע, ווי עס האָט סימענאָוואַ. איהר זינגען רופֿט אַרויס אַ פֿערדינטען בייפֿאַל, אויך איהר שפּילען שטעהט נישט אָפּ פֿון איהר זינגען. מיט בעטי סימענאָוואַ ווערט די יודישע אַרטיסטישע משפּחה רייכער מיט אַ גוטען אַרטיסטישען כוח.

זאָל אויך, צום לויב פֿערצייכענט ווערען דער פֿאַקט, וואָס מיכאַלעסקאָ שטעלט נישט אַלץ אויף זיך אַליין און האָט אַפֿילו קליינע ראָלען איבערגעגעבען אין די הענד פֿון גוטע אַקטיאָרען.

אַ חוץ בעטי סימענאָוואַ, שפּילען אין דעם שטיק אויך דער אויסגעצייכענטער אַקטיאָר אברהם קורץ (בייטען) וועלכער האָט שוין נישט איינמאָל אָפּגעהאַלטענע קינסטלערישע ערפֿאָלגען אויף דער לאָדזער יודישער ביהנע און דער בעליבטער אַקטיאָר יוסף סטריגאַטש (בערנאַרד באַסקין), וועלכער האָט צו פֿערצייכענען אַ רייך אַרטיסטישע אַרבייט.

ווייטער שפּילען מיט די בעקאַנטע אַרטיסטען: דוד האַמבורגער (סאַול גוטמאַן), סאָניאַ בעזמאַן (סערע), הערש באַלבירסקי (רובי), דאָראַ רובין (לעילא), אלא שליפּקאָוויטש (בעלא), קלמן גוטמאַן (אַלבערט), ש. צורליך (בען), ש. הערשקאָוויטש (ראַבינער), און ר. בעזמאַן (וואַלדע).

די געלונגענע מוזיקאַלישע און געזאַנגליכע אויספֿיהרונג פֿון דער אָפּערעטע איז אויך צו פֿער-דאַנקען די געניטע לייטונג פֿון דיריגענט דוד בייגעלמאַן.

טעאַטער-מענש.

לעבעדיק בעגראָבן

איינגעפֿאַלען אַ וואַנד און דערהרג'עט אַ מענש

(א) אויף בזשעזשינער 138 איז בעטען פֿאַר-געקומען אַ בויקאַטאַסטראָפֿע בעת וועלכער דער 42 יעהריגער עמיל שולץ, אַנ'אַרבעטער פֿון בוי-אַר-בעטימער איז אויפֿ'ן אָרט דערהרגעט געוואָרען.

שולץ האָט געוואָלט פֿונאַנדערנעהמען אַ וואַנד פֿון אַן אַלטען געמויערטען קעלער. פּלוצלינג האָט זיך די וואַנד איינגעריסען, און ש. איז בעגראָבען געוואָרען אונטער אַ באַרג ציגעל און בוילען.

די פֿייערלעשער האָבן איהם אַפּגעראַטעוועט שוין אַ טויטן.

פֿון הונגער

(א) אויפֿן באַלוטער מאַרק איז געפֿאַלען אין חלשות צון הונגער די 40-יעהריגע יוזעפֿא וואַלי-שעווסקאַ. די אַרויסגערופֿענע שטאָטישע פּאָגאָ-טאָוויע האָט די הונגעריגע פֿרוי אָפּגעראַטעוועט.

זעלבסטמאָרד

(2) אויף פּאָמאָרסקאַ 101, האָט זיך אין איהר אייגענער וואוינונג פֿערסמ'ט די 27 יעהריגע וולאַדיסלאַווא אַלעקסאַנדזשאַק. אין אַ גוססן צו-שטאַנד איז זי אָפּגעפֿיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

ד"ר מעד.

מ. העלער

ספּעצ. פֿאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע

8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 17989.

נעמט אָן ביז 10 פֿריה און פֿון 4–8 אָוו.

פֿאַר פֿרויען אַ ספּעציעלע וואַרטע-זאַל.

אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזען

דערטרונקען געוואָרען

(א) אין דאָרף בילִיצע איז דערטרונקען גע-וואָרען אין אָרטיגען טייך, בעת'ן באָדען זיך, דער 18-יעהריגער סטאַניסלאַוו משעשעלסקי.

דעם טויטען-קערפּער פֿון דערטרונקענעם האָט מען אַרויסגענומען מיט עטליכע שעה שפּעטער.

געשלאָגען

(א) אויף רוג זאַכאָדניאַ און 11 ליסטאָפּאַד האָבן שכורים צושלאָגען דעם סטרוזש בראָניסלאַוו קאָפּיטעק, וועלכער האָט געמוזט אָנקומען צו הילף פֿון דער פּאָגאָטאָוויע.

אויף בזשעזשינער 76 איז שווער פֿערוואונ-דעט געוואָרען בעת אַ געשלעג די אָרטיגע איינ-וואוינערין קאַלושינסקאַ. פּאָגאָטאָוויע האָט איהר ערטייעלט הילף.

גוט מאָרגען!

אבי נישט געהען לעדיג!...

יודען דרעהען זיך אַרום פּוסט און פּאַסט. יודען האָבען נישט וואָס צו טון. קיין געשעפֿטען זענען נישטאָ. דער דאָלאַר איז אויך מיד געוואָרען לויפֿענדיג. טאָ וואָס איז דער תכלית פֿון אומגעהען לעדיג. נו, איז מען אונז, יודען, מזכה מיט אַנדערע אַרבייט — מיט וואַהלען.

צום האָבען מיר אין אַ פּראָסטען זונטאָג געהאַט וואַהלען צום ציוניסטישען קאָנגרעס. האָבען געקעמפֿט ציוניסטען מיט ציוניסטען. רעכטע ציוניסטען און לינקע ציוניסטען. האָבען מיר געהאַט מיטינגען, מיט רעדעס, מיט פּלאַטפֿאָרמעס, מיט צוזאָגענישען און מיט אַלע גוטע זאַכען — חי ביי וואַהלען!...

איצט האַלטען מיר שוין ב"ה נאָך די וואַהלען. יעדע גרופּע האָט זיך איהר נצחון (אָדער מפּלה), טאָ וואָס טוט מען ווייטער? זיצען מיט פֿערלענגטע הענט, איז דאָך אויך נישט קיין געשעפֿט, נו, האָט זיך אויף אונז. לאָדזער יודען, מרחם געווען די לאָדזער סטאַראַסטווע, און מבשר בשורה געווען, אַז גאָר בקרוב וועלען מיר אי"ה האָבען אין לאָדז — רבנים-וואַהלען — לאָדז וועט וועהלען אַ רב.

נו, וועט ווידער ווערען ליהודים, וועלען ווידער זיין מיטינגען, ווידער דרשות מיט פּלאַטפֿאָרמען, מיט הבטחות. מ'וועט ווידער „קעמפֿען ווי די לייבען". יעדער גרופּע פֿאַר איהר קאַנדידאַט, און דער כוף וועט זיין אַ נצחון פֿון איין צד און אַ מפּלה פֿון צווייטען צד.

אבי נישט געהען לעדיג!..

אב—נעס

צו די ראַווערען-ווישטשיגעס

אָרגאַניזירט פֿון „מכבי" בעשטימט ווערטפֿולע פּרעמיעס

די פֿאָרבערייטונגען צו די ראָווערען-ווישטשיגעס, וואָס ווערען אָרגאַניזירט אין ספּאָרט-קלוב „מכבי" האָבען זיך אָנגעמאַלדען די בעסטע ראָווע-ריסטען פֿון לאָדז און פֿון דער פּראָווינץ.

די ווערטפֿולע פּרעמיעס פֿאַר די זיגער, זענען אויסגעשטעלט אין שוי-פֿענסטער פֿון דער פֿירמע וואַטענבערג, פּעטריק. 117.

אַ מענש — אַ חיה

פֿערנאַרט אַ 4-יעהריג מעדעלע אין אַ קאַמער

(2) גיטעל פֿרידמאַן פֿון גדאַנסקאַ 85, האָט גע-מאָלדען דער פּאָליציי, אַז איהר שכן, מאיר בעזמאַן, האָט פֿערנאַרט איהר 4 יעהריגע טעכטערל אין אַ קאַמער צו נישט קיין אָנשטענדיגע צוועקען.

מיט דעם פֿערשוין פֿערנעמט זיך די פּאָליציי.

פֿערוואונדעט אַ יודען אין גאַס

(א) פֿאַרן הויז אויף פּאָלודניאָווא 16 זענען אונבעקאַנטע כוליגאַנעס בעפֿאַלען דעם סוחר אברהם קלוק פֿון בזשעזשינער 59 און איהם שווער-פֿער-וואונדעט.

די אַרויסגערופֿענע שטאָטישע גיכע הילף האָט דעם פֿערוואונדעטען ערטיילט הילף און אָפּ-געפֿיהרט אַ היים.

ר. איזראַעל

דירעקטאָר אַדאָלף גאָלד

סענסאַציאָנעל-שפּאַנענדער ראָמאַן פֿון יודישען לעבען

18

דער גאַנצער ענין אַלס אַזעלכער איז דער פֿרוי גאָלד אויסגעקומען זעהר געהיימניספֿול.

— ניין, האָט זי געטראַכט, דער ענין איז נישט אַזוי פּשוט, אין הערמאַן טאַובעס ענטפֿער שטעקט עפּעס אַ סוד, וועלכער וועט סוף-כל-סוף ענטדעקט ווערען, דער ווייזט ביי טאַובען האָט די אומגליקליכע געפּלאָגט און געפּייניגט.

אויף צומאָרגענס באַכמיטאָג נאָכ'ן טאָג, ווען פֿרוי גאָלד מיט איהר טעכטערל זענען געווען ביי הערמאַן טאַובע איז געקומען אַ שליח פֿון רעגיערונג און איבערגעגעבען אַנ'אונטערשריפֿט פֿון אַ נאָטאַריוס אַז הערמאַן טאַובע האָט פֿערשריבען הונדערט טויזענד זלאָטעס פֿאַר פֿרוי גאָלדס טעכטערל, די סומע איז אָפּגעזונדערט העמאַלט ווען די טאָכטער וועט ווערען פֿולעהריג אָהער ווען זי וועט חתונה האָבען. פֿרוי גאָלד'ס פֿערוואונדערונג האָט נישט געהאַט קיין גרענעץ.

— וואָס קומט דאָ פֿאַר? צי לאַכט טאַובע פֿון מיר, אָדער מאַכט פֿון מיר חוזק פֿון מיין טרויעריגען גורל, דער דאָקומענט איז אָבער דאָך געווען אַנ'אויטענטישער, הערמאַן טאַובע האָט פֿערשריבען פֿאַר איהר טעכטערל הונדערט טויזענד זלאָטעס, צוליב וואָס האָט ער דאָס געטון? און פֿאַרוואָס האָט ער איהר פֿריהערדיגע נישט געוואָלט העלפֿען? און וואָס וועט איצט זיין מיט איהר? ווי אַזוי וועט זי אויסהאַלטען זיך און דאָס קינד, קיין קרוב,

קיין פֿריינד, בעקיינדעלט און בעליידיגט פֿון דער גאַנצער געזעלשאַפֿט צוליב דעם וואָס איהר מאַן איז פֿערמשפּט געוואָרען אַלס גנב און מערדער. די איינציגע טרייסט איז ביי איהר געווען הערמאַן טאַובע, און איצט אַזאַ שרעקליכע ענטוישונג. איצט וועט זי האָבען אין דער האַנד הונדערט טויזענד זלאָטעס, וועלכע זי וועט אַפֿילו נישט קענען זעהען, ביז איהר טאָכטער וועט זיך קענען מיט דעם. געלד בענוצען, קענען די בײדע עלענדע אויסגעהען פֿון הונגער. זי איז געווען פֿערצווייפֿעלט, וואָס מעהר די האָט וועגען דעם געטראַכט אַלץ ביטערער איז איהר געוואָרען. אויפֿ'ן האַרצען און אַזוי ווי אימיצער וואָלט געוואוסט וואָס עס טוט זיך אין איהרע גע-דאַנקען און געקומען איהר העלפֿען אויפֿפֿלאַטער-רען דעם קנויל, האָט אימיצער אָנגעקלאַפּט אין דער טיר.

פֿרוי גאָלד האָט געעפֿענט און אויף דער שוועל האָט זיך בעוויזען הערמאַן טאַובע, פֿרוי גאָלד האָט זיך אַביסעל צומישט, אָבער טאַובע האָט זי באַלד בערוהיגט און געזאָגט:

— איך בין געקומען צו אייך עפּעס איבער-רעדען, איך האָב עס געטון ערשט באַכדעם ווי איך האָב ערפֿילט מיין צוזאָג, און פֿערזיכערט אויף דער צוקונפֿט אייער קליין טעכטערל.

פֿרוי גאָלד האָט געוואָלט ענטפֿערען טאַובען אַז זי איז איהם מוחל זיין ווויזט, אָבער זי האָט

זיך איינגעהאַלטען און געבעטען איהם זיצען. טאַובע האָט זיך אַוועקגעזעצט.

— איהר וואונדערט זיך געוויס צוליב דעם אופֿן ווי אַזוי איך האָב זיך אויפֿגעפֿיהרט בנוגע אייך, האָב איך דערבייער געהאַלטען פֿאַר מיין חוב פֿריהער צו קומען צו אייך און זיך מיט עפּעס פֿער-טיידיגען, כדי איהר זאָלט פֿערשטיין מיין האַנד-לונג.

— בעטע, איך הער אייך, איך מוז אייך זאָ-גען דעם אמת, אַז אייער האַנדלונג אין מיין ווירק ליך אויסגעקומען מאָדנע און איך האָב אָבער נישט געקענט פֿרעגען, ווייל ווי קען איך מיר, אין מיין איצטיגער לאַגע נעהמען די חוצפּה פֿון פֿרעגען אַ-דער פֿאָדערען ערקלערונגען.

— איהר זענט נישט געווען, אומגליקליכע פֿרוי, מ'טאָר נישט פֿערלירען דעם מוט און הער-ביידיגען פֿון לעבען, ס'איז נאָך נישט אַלץ פֿער-לוירען.

— וואָס ווילט איהר דערמיט זאָגען, הער טאַובע?

— אַז ביי מיר איז נאָך דער ענין פֿון אייער מאַן נישט גאַנץ קלאָר. איך האָב זיך אָפּגעזאָגט אייך צו העלפֿען נישט דערפֿאַר, ווייל איך האָב עפּעס צו אייך, אָדער איך האָב זיך געוואָלט אָפּזאָגען דערפֿון, כ'האָלט אָבער, אַז איהר דאַרפֿט נאָך נישט אָנקומען צו אימיצענס הילף, אַז איהר וועט זיך נאָך אין לעבען אַנ'עצה געבען און איהר וועט נאָך אויסגעהאַלטען ווערען דורך אייער אייגענעם מאַן.

פֿרוי גאָלד האָט ברייטער געעפֿענט די אויגען.

— ווי אַזוי איז דאָס מעגליך? מיין מאַן איז דאָך פֿערמשפּט צום טויט, דאָס בעסטע קען גע-שעהן, ווען די שטראָף קען געביטען ווערען אויף אייביגע כמימע.

— ניין, איך גלויב נישט אין אייער מאַנס שולד

איך בין נאָך טיף איבערצייגט אַז דיין אומשולד וועט בעוויזען ווערען.

— פֿאַני טאַובע, וואָס רעדט איהר? מיין מאַן, דירעקטאָר אַדאָלף גאָלד, האָט זיך דאָך מודה גע-ווען...

— דאָס זאָגט גאָרנישט, פֿרוי גאָלד, ווער ווייס וואָס פֿאַראַ סוד עס שטעקט אין דעם אַליין, איך קען אייער מאַן זעהר גוט, ער איז געווען אונזערס אַ לאַנגיעהריגער בעאַמטער, אַ דאַנק זיינע קענט-נישען און פֿעהיגקייטען האָט ער זיך אַרויפֿגעאַר-בייט, איך האָב גערעכענט אַז ער האָט געלד און איז פֿערמעגליך, כ'האָב זיך נישט געקענט פֿאָרשטעלען אַז גאָלד אין אָרים ווי אַ קירכען-מויז, און האָט אייך איבערגעלאָזען אָהן שום מיטלען צום לעבען.

— איך מוז אייך זאָגען דעם אמת, האָט די פֿרוי טרויעריג געזאָגט, אַז פֿאַר מיר אַליין איז דאָס געווען אַנ'איבעראַשונג, איך האָב זיך קיינמאָל נישט געמישט אין זיינע געשעפֿטען, מיר האָט גאָרנישט גע-פֿעהלט קיינמאָל, ערשט דערנאָך האָב איך זיך דער-וואוסט אַז אַדאָלף האָט נישט קיין איין גראָשען, וואו ער האָט אַהינגעטון דאָס געלד...

— אין דאָס איז דאָס געהיימניש, האָט טאַובע געענטפֿערט, איך בין זיכער, אַז דאָ שטעקט אַ טיפֿער סוד און איך וואָלט איהם געוואָלט דערגיין אויס סאַמע דאַנקבאַרקייט...

— צו וועמען?

— טאַקע צו אייער מאַן. אַ דאַנק זיינע פֿעהיג-קייטען האָט ער מיך דערפֿיהרט צו מיין פֿערמע-גען, אַ דאַנק זיינע עצות האָב איך שטענדיג פֿער-דינט פֿיל געלד.

פֿרוי גאָלד איז געווען איבעראַשט, טאַובע האָט איהר איינגעוואָרפֿען אַ ספֿק אין דעם אַלעם וועגען, וואָס זי האָט ביז איצט געגלויבט און אין דעם אין, וואָס זי איז ביז איצט געווען פֿולשטענדיג איבערצייגט.

(פֿאָרזעצונג קומט).

וואָס הערט זיך אין ביראָ־בידזשאַן?

צוויי דריטעל איבערוואַנדערער האָבן רעעמיגרירט. — עס פעהלט אַנ'אייגענע דערנעהרונגס־באַזע. — אינדוסטריאַליזאַציע אָדער אַגראַריזאַציע?

מאָסקווע (יט"א) די טעג איז דאָ פאַרגעקו־מען אַ זיצונג פון צענטראַלען „אָזעט". אויף וועל־כער דער סעקרעטאַר פון „אָזעט" איידעלמאַן, וואָס האָט זיך נאָר וואָס אומגעקעהרט פון אַ רייזע איי־בער ביראָ־בידזשאַן, האָט אָפּגעגעבן אַ באַריכט וועגן דער לאַגע פון דער דאָרטיגער יודישער קאָ־לאָניזאַציע.

אין פערלויף פון די פינף יאָהר, וואָס דער „אָזעט" פיהרט אָן מיט דער אַרבייט אין ביראָ־בידזשאַן, האָט איידעלמאַן מיטגעטיילט, האָבן אַ־הין איבערגעוואַנדערט 13 טויזענד נפשות, פאַר דער צייט האָבן 11 טויזענד רעעמיגרירט און 7000 האָבן זיך פערפעסטיגט אין ביראָ־בידזשאַן. דער פון אַרום 2000 אין די קאָלכאָזן, אַרום 1300 אין די אינדוסטריעלע אונטערנעהמונגען, אַנ'ערך 2000 אין די אַרטעלען און אַנ'ערך 500 אין די סאָווכאָזן.

פון די פינף סאָווכאָזן, וואָס זענען פאַר דער צייט דאָרט געגרינדעט געוואָרען, זענען היינט־צו־טאָג פערפעסטיגט בלויז צוויי: דער תבואה־סאָוו־כאָז און דער סאָווכאָז פאַר ביהמען־צוכט. דער סאָוו־כאָז פאַר פיה־צוכט, היינער־צוכט און אַנדערע זענען זיך צופאַלען, ווייל די האָבן נישט געהאַט קיין אייגענע דערנעהרונגס־באַזע.

די פראַגע פון שאַפן אַנ'אייגענע דערנעה־רונגס־באַזע, כדי די איבערוואַנדערער זאָלן נישט דאַרפן אַרויסקוקן אויף זייער דערנעהרונג פון צענטער, איז די וויכטיגסטע פראַגע, נישט בלויז פאַר די סאָווכאָזן פון ביראָ־בידזשאַן, נאָר פאַר דער גאַנצער ביראָ־בידזשאַנער איבערוואַנדערונג — זאָגט

דער סעקרעטאַר פון „אָזעט" אין זיין באַריכט. ביז איצט האָט דער צענטראַלער „אָזעט" געשענקט מעהר אויפמערקזאַמקייט דער אינדוסטריאַליזאַציע פון ביראָ־בידזשאַן ווי דער אַגראַריזאַציע, און דאָס איז געוועזן איינער פון זייער גרונד־פעהלערן.

איצט האָט די ביַיע אָנפיהרונג פון ראַיאָן אַוועק געשטעלט אין צענטער פון איהר אויפמערקזאַמקייט די ענטוויקלונג פון דער לאַנדווירטשאַפט.

אַרום דער פראַגע: אַגראַריזאַציע אָדער אינדו־סטריאַליזאַציע האָבן זיך ענטוויקעלט הייסע דע־באַטען. אין רעזולטאַט איז בעשלאָסן געוואָרען שענקען דעם מאַקסימום אויפמערקזאַמקייט דער פראַ־גע פון שאַפן אַנ'אייגענע דערנעהרונגס־באַזע אין ביראָ־בידזשאַן, גלייכצייטיג וויַיטער ענטוויקלען די אינדוסטריאַליזאַציע און זעהן שיקן קומענדיגען יאָהר, וואָס אַ גרעסערע צאָהל איבערוואַנדערער.

טרויעריג־בעריהמטער יוליוס שטרייכער

„זעהט פאַר" רוזוועלט'ס מפּלה און דעם וואוקס פון אנטיסעמיטיזם אין אמעריקא

בערלין (יט"א) אין אַ ברייטן אַרטיקעל וועגן דער אַמעריקאַנער אויסלענדישער פּאָליטיק פערנעהמט זיך דער „שטירמער" (אָרגאַן פון בע־קאַנטן דעפּוטאַט יוליוס שטרייכער פון נירענבורג) מיט דעם צוזאַמענשטעל פון דער איצטיגער אַמע־ריקאַנער רעגירונג.

דער „שטירמער" דריקט אויס די האָפנונג, אַז די איצטיגע רוזוועלט־אַדמיניסטראַציע וועט פאַ־לען און דעמאָלט וועלן זיך שאַפן גייסטיגערע בע־דינגונגען פאַרן וואוקס פון אַנטיסעמיטיזם אין, אַמע־ריקע. די איצטיגע רעגירונג שטרעבט צו שטאַרק און טער די השפּעות פון די יודען, שרייבט דער „שטיר־מער" און זעהט פאָר, אַז אין די קומענדע פּרעזי־דענט־וואַהלען וועלן יודער קומען צו דער מאַכט

די רעפּובליקאַנער, און דעמאָלט וועט אמעריקע האָבן אַ נאַציאָנאַלע בעוועגונג, וואָס יועט אונמעג־ליך מאַכען, אַז ראַבי סטעפען ווייז זאָל זיין „צווי־שען די יועצים פון דער אויסלענדישער אַמעריקאַנער פּאָליטיק". סטעפען ווייז, בערנאַרד באַרוך און הע־רי מאָרגענטוי האָבן צוגעהאָלפן דזשעסי שטרויסן צו ווערען אַמעריקאַנער אַמבאַסאַדאָר אין פראַנק־רייך, ווייל די יודען האָפען, אַז שטרויסן וועט זיך איינגעבן אומברענגען דייטשלאַנד דורך דער פערמיטלונג פון פאַריז". דאָס איז אָבער נאָך געווען ווייניג. בעהויפטעט דער „שטירמער" און פערזיכערט, אַז העררי מאָרגענטוי האָט געוואָלט בעשטימט ווערען אַלס אַמעריקאַנער אַמבאַסאַדאָר אין בערלין.

מאַכענדיג זיך פערגעסען וועגן קרייץ־צוג גע־גען יודישע בעאַמטע און אַרבייטס־מענשען אין דייטשלאַנד, בעשולדיגט דער „שטירמער" די אַמערי־קאַנער יודען, אַז זיי בעדייטיגען פון זייערע אונטער־נעהמונגען די דייטשע אַרבייטער און אָנגעשטעלטע און רופען דערמיט אַרויס אַנ'אויפרעגונג אין די אַמעריקאַנער קרייזען, וועלכע קענען נישט פער־שטעהן אַזאַ... „פערלעצונג פון די רעכט מצד איין טייל פון די בירגער געגען אַ צווייטן".

דער „שטירמער" בעהויפטעט אַז די צענטראַלע יודישע אָרגאַניזאַציעס אין אַמעריקאַ האַלטן זיך צוריק פון אַנ'אָפענעם אַנטי־דייטשען באָיקאָט, וואָס „עס איז אויך פערשטענדליך, מחמת די אַמערי־קאַנער יודען גיבען זיך אָפּ אַ חשבון, אַז אויב די וועלען צופיל רעדען וועגען אַנטיסעמיטיזם אין דייטשלאַנד, וועט עס אויך בעגינסטיגען דעם וואוקס פון אַמעריקאַנער אַנטיסעמיטיזם, פאַר וועלכען די יודען האָבען אַ גרונד מורא צו האָבען".

די הילפס־אַקציע אין ענגלאַנד

לטובת ארויסגעשטויסענע געלעהרטע פון דייטשלאנד

לאָנדאָן (יט"א) דאָ איז פאָרגעקומען אַ זי־צונג פון דער עקזעקוטיווע פון אַקאַדעמישען הילפס ראַט, וואָס איז געגרינדעט געוואָרען אין מאַי ד. י. צו ברענגען הילף געלעהרטע, וואָס זענען גע־צוואונגען געוואָרען צו פערלאָזען דייטשלאַנד.

דער ראַט האָט שוין צונויפגעשטעלט אַ ליסטע פון אַנ'ערך 750 דייטשע אַקאַדעמיקער, וואָס זענען בעזייטיגט געוואָרען אויס פּאָליטישע, רעליגיעזע אָדער ראַסען־אָפּשטאַמונגס טעמים.

דער ענגלישער ראַט אַרבייט מיט מיט עהנליכע קערפּערשאַפטען אין אַמעריקאַ און אויפ'ן אייראָ־פּעאישען קאָנטינענט, כדי צו געפינען הילפס־מיט־לען פאַר די אַרויסגעשטויסענע געלעהרטע.

אין פערשטענדיגונג מיט עטליכע ענגלישע לאָקאַל־קאָמיטעטען האָט דער ראַט די מעגליכקייט צו פערזעהען מיט צייטווייליגע אַרבייט אין גרויס בריטאַניען 50 פון די דערמאָהנטע געלעהרטע. די הוצאות וועלען געדעקט ווערען פון ספּעציעלע צו דעם צוועק געשאַפענע פאָנדען. די וויַיטערע בעראַטונג פון אַרויסגעשטויסענע דייטשע געלעהר־טע וועט קענען צושטאַנד קומען אויף וויפיל עס וועלען געשאַפען ווערען וויַיטערע עפענטליכע פאָנ־

דען. די אוניווערזיטעטען זענען גרייט צו שטעלען צו פערפיגונג זייערע לאַבאָראַטאָריעס און ביבליאָ־טעקען, זייערע פינאַנציעלע מעגליכקייטען זענען אָבער בעגרענעצטע, אַז זיי זאָלן זיין ביכולת צו שטיצען די אַרויסגעשטויסענע געלעהרטע. דער ראַט האָט זיך דעריבער געווענדעט צו דער ענגלישער עפענטליכקייט צו שטיצען די פינאַנציעלע פאָנ־דען, וואָס וועלען ערמעגליכען צו בעשטאַטען אַ וואָס גרעסערע צאָהל געלעהרטע פון דייטשלאַנד.

אין דער פערעפענטליכער ערקלערונג ווערט צוג. אַנד. געזאָגט, אַז עס איז קלאָר, דאָס נישט אַלע 750 געלעהרטע וועלען קענען בעזאָרגט ווע־רען מיט וויסענשאַפטליכער אַרבייט. דער ראַט האָפט דעריבער, אַז אין, דער אינדוסטריע וועלען געפינען ווערען פאַרשער־פּאָסטענס פאַר טייל ספּעציאַ־ ליסטען אויפ'ן געביט פון דער טעכניק, טעקסטיל, מינעראַלאָגיע, מעדיצין, ערציהונגס־וועזען, געזעל־שאַפטליכע דינסטען און אַנדערע, בעזונדערס אין די קאָלאָניעס פון דער בריטישער אימפּעריע. דער אַקאַדעמישער ראַט קען אין דעם פּרט דינען אַלס אינפאָרמאַציאָנס־ביוראָ.

אונאויפהערליכער טעראָר געגן יודישע אדוואקאטן אין דייטשלאנד

בערלין, (י. ט. א.) דער טעראָר געגען יודישע אַדוואָקאַטען אין דייטשלאַנד מצד דעם נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישען אַדוואָקאַטען־פערבאַנד וואַקסט פון טאָג צו טאָג. עס איז דערגאַנגען אַזוי ווייט, אַז כמעט קיין שום יודישער אַדוואָקאַט קען נישט אַרויסטרעטען פאַר'ן געריכט אָדער ביי אַנדערע מאַכט־אָרגאַנען אין פערטרעטונג פון וועלכער עס איז אינדוסטריעלער אָדער האַנדעלס־אונטערנעהמונג. חוץ דעם צירקולאַר, וואָס דער

נאַציאָנאַלער אַדוואָקאַטען־פערבאַנד האָט צוגעשיקט צו די אַדוואָקאַטען־קאַמערן וועגן צושטעלען איהם יעדע וואָך אַ גענויע רשימה פון די פירמעס, וואָס בעדינען זיך מיט יודישע יוריסטען, האָט איצט דער פערבאַנד אָנגעהויבען צושיקען צו פערשידענע פירמעס אָפיציעלע בריף, אין וועלכע עס ווערט זיי בעדראָהט מיט באָיקאָט, אויב זיי וועלען נישט אָפּשטעלען דאָס בעדינען זיך מיט יודישע אַדוואָקאַטען.

די לייפּציגער מעסע אונטער באיקאט

אינסבּרוק, (י. ט. א.) אין די דייטשע האַנדעלס־קרייזען איז מען שטאַרק פּעסימיסטיש וועגען דער פאָרשטעהענדער לייפּציגער מעסע, וואָס עפענט זיך דעם 27־טען אויגוסט. עס איז אַ פאַקט, אז ביז־איצט, קנאַפּע דריי וואָכען פאַר

דער עפענונג פון דער מעסע, האָט נישט אָנגע־מעלדען איהר בעטייליגונג אין לייפּציגער יריד קיין איין איינציגע אויסלענדישע יודישע פירמע. אויך זעהר פיל נישט יודישע פירמעס — בעזונדערס פון מערב־אייראָפּע און אַמעריקאַ, — וועלכע פלעגען זיך יאָהר־יעהרליך בעטייליגען אין דער לייפּציגער מעסע, וועלען היי־יאָהר באָיקאָטירען לייפּציג. אין די אויסלענדישע האַנדעלס־קרייזען אין בערלין זעהט מען פאָר, אַז די לייפּציגער מעסע וועט ליידען אַנ'אונפערמיידליכען דורכפאַל, הגם עס איז נישט אויסגעשלאָסען, אַז די נאַציסטישע מעסע־ליטונג וועט פעלשען די ציפערען, כדי צו פערמאַסקירען די מפּלה.

בולגארישער דעלעגאט צו דער זשענעווער יודישער וועלט־קאנפערענץ

סאָפיאַ (יט"א) אויף דער איינלאַדונג פון עקזעקוטיור־קאָמיטעט פאַר דער צוגרייטונג פון יו־דישען וועלט־קאָנגרעס האָט די צענטראַל־קאָנסיס־טאָריע פון די בולגאַרישע יודען בעשלאָסען צו דעלעגירען קיין זשענעווע צו דער סעפּטעמבער־קאָנפערענץ איהר פּרעזידענט ה' חיים פאַרבי אַלס רעפּרעזענטאַנט פון בולגאַרישען יודענטום.

זעלבסטמארד פון א יודישען אדוואקאט

בערלין (יט"א) פון טייך רעגליר (נעבען אַרעם פון דער אָדער) איז אַרויסגעצויגען געוואָ־רען דער טויטער קערפּער פון יודישען אַדוואָקאַט פון שטעטין, ד"ר מאַרקוזע. קיין אויסערע פערלע־צונגען זענען נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַזוי אַז עס איז זיכער, דאָס ד"ר מאַרקוזע איז בעגאַנ־גען זעלבסטמאָרד.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 07־149

ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און געשלעכטס־קראַנקהייטען, מענער־ שוואַכע־בעהאַנד־לונג און סעקסועלע בעראַטונג.

אַלע אַרט אַנאַליזען.

נעמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטאָג פון 9—1 בייטאָג

פאַר אונבעמיטעלטע — לגמשניצע־פּרייזען.

טשעכאסלאוואקיי וויל בעווייזן איהר גאסטפריינדליכקייט ביים ציוניסטען־קאנגרעס

די טשעכאָסלאָוואַקישע רעגירונג פיהלט זיך שטאַרק קאָמפּלימענטירט וואָס דער 18־טער ציוני־סטען־קאָנגרעס איז צונויפגערופען געוואָרען אין דער הויפּטשטאָט פון דער יונגער דעמאָקראַטישער רעפּובליק, די רעגירונג, די לאַנדעס־פערוואַלטונג און אַלע טשעכישע פּאַרטייען ווילען בענוצען די גע־לעגענהייט וואָס דער קאָנגרעס ברענגט טויזענ־טער יודען פון אַלע עקען וועלט, כדי צו בעווייזען די יודען און דער גאַנצען אויסלאַנד די גוטע גע־פיהלען פאַר'ן טשעכישען פאָלק, פאַר די נאַציאָנאַלע און ציוניסטישע שטרעבונגען, דאָס זאָל אייניצייטיג ווערען אַ סאָרט אָפיציעלע דעמאָנסטראַציע פון דער טשעכאָסלאָוואַקיי קעגען די אַנטיסעמיטישע כוואַ־ליעס, וואָס גיסען זיך איבער די דייטשע שכנות־לענ־דער פון פּראָפ. מאַסאַריקס רעפּובליק.

די טשעכישע מלוכה וויל מאַראַליש און קאָ־מערציעל אויסנוצען דעם ציוניסטישען וועלט־צוזאַ־מענפאָהר אויך פאַר אייגענע אינטערעסען, די טשע־כאָסלאָוואַקיי מיט איהר קלוגער דיפּלאָמאַטיע פער־שטייט ריכטיגער אָפּצושאַצען די סימפּאַטיעס פון דער גרויסער יודישער וועלט פאַר אַ יונגער מלוכה די מיניסטעריומס פאַר אויסער־פּאָליטיק און פאַר האַנדעל און אינדוסטריע האָבען אויסגעאַרבייט אַ גרויסען פּלאַן מיט אַ סך קאָמבינאַציעס, וואָס דאַרפען פערבינדען די אימפּאָזאַנטע מלוכהשע כי־בודים פאַרן ציוניסטען־קאָנגרעס צוזאַמען מיט פּאָ־ליטישע קאָמערציעלע און מאָראַלישע געווינסען פאַר דער טשעכאָסלאָוואַקישער רעפּובליק. צו דעם צוועק האָט מען אויפגענומען פון אינלאַנד און אויסלאַנד־יודישע יועצים, וואָס זאָלען דורכפיהרען אַלע די כיבודים און סימפּאַטיע־דעמאָנסטראַציעס פאַר'ן ציו־ניזם און פאַר יודישע גלייכבערעכטיגונג. די טשע־כאָסלאָוואַקישע רעגירונג מיינט עס ערנסט מיט איהר אָפיציעלער פערשטענדיגונגס־פּאָליטיק אין דער יודישער פראַגע. די נאַציאָנאַלע צוזאַמענזע־צונג פון דער טשעכאָסלאָוואַקישער רעפּובליק אַלס אַ נאַציאָנאַליטעטען־מלוכה נויטיגט זיך פאַר דער עקזיסטענץ פון דער רעפּובליק אין אַ פרידליכער דעמאָקראַטישער ענטוויקלונג און אין אַ צופריעדע־נער יודישער בעפעלקערונג ווי דעם בעסטען פּאַטריאָ־

(אַ בריף פון פּראַג)

טישען עלעמענט פון דער טשעכאָסלאָוואַקישער מלו־כה'שאַפט.

דער ערשטער אַקט פון אָט דער אָפיציעלער יודענפריינדליכער פּאָליטיק איז די טעג דעמאָנסט־רירט געוואָרען דורך פּרעזידענט מאַסאַריק אַליין. ער האָט אויפגענומען אַ גרויסע יודישע דעפּוטאַ־ציע און מיט איהר פריינדליג דיסקוטירט די יודישע האָפנונגען פון דער יודישער בעפעלקערונג אין דער רעפּובליק, פּרעזידענט מאַסאַריק איז פילאָזאָף און שטאַטסמאַן צוגלייך. ער האָט אַ קלאָרען, ביכוּרען איבערבליק איבער דער פּאָליטישער ענטוויקלונג, אין דער וועלט, און ער האָט געטרייסט די יודען, אַז די דעמאָקראַטיע וועט פריהער ווי מען גלויבט, ווערען צוריק פּאָליטישע מאָדע אויך אין אַנדערע לענדער און דערמיט וועט אויך פערשווינדען דער שרעקליכער אַנטיסעמיטישער שטראָם. די יודען דאַרפען קיין מורא נישט האָבען אַז די אַנטיסעמי־טישע כוואַליעס פון יעצט זייט גרעניץ וועלען זיך אַריבערגיסען אין דער טשעכאָסלאָוואַקיי, מען וועט דאָס נישט דערלאָזען און מען וועט אויך פריהי־

אָרטאָפּעדישער אַנשטאַלט

באַנדאַזשען, קאָרסעטען, אָר־טאָפּעדישע אַפּאַראַטען אַלער אַרט, לייכטע פּלאַט־פוס־איינלאַגען נעבען פוס־שמערצען אַלס נאָך גיפּס־אָבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פּיעמריקאַנער 119, טעל. 81־231

מען אַז די דייטשע בעפעלקערונג אין דער רעפּוב־ליק זאָל זיך אָנפיהלען מיט היסטערישען גייסט און ווערען אַ סכנה פאַר דער יודישער בעפעלקע־רונג וואָס וואוינט אין די דייטשע געגענדען פון לאַנד.

די אוידיענץ און די פערזיכערונגען פון פּרע־זידענט האָבען געשאַפען אַ זעהר צופריעדענע שטי־מונג ביי דער יודישער בעפעלקערונג און געגעבען אַנצוהערען אויך די דייטשע שכנים, אַז די טשעכאָ־סלאָוואַקיי וועט נישט אַריינלאָזען דעם אַנטיסע־מיטישען עקספּאָרט איבער איהרע גרעניצען.

כמעט די גאַנצע טשעכישע פּרעסע האָט ברייט פערטייטשט די אוידיענץ און די אויספיהרונגען ווי אַנ'אָפענעם און קלוגען וואונק פון פּרעזידענט, אַז אַ פריינטליכע האַלטונג צו דער יודישער פּראַגע איז היינט אַ וויכטיגער אינטערעס פון טשעכאָסלאָוואַקיי.

דאָס וועט זעהר אימפּאָזאַנט בעוויזען ביי די מלוכהשע כיבודים פאַר די ציוניסטישע פיהרער און פאַר די יודישע פּרעסע־פּאַרשטייער ביים ציוני־סטען־קאָנגרעס. עס איז וואַרשיינליך אַז מאַסאַריק אַליין וועט זיך בעטייליגען כאָטש ביי איין קאַפּי־טעל פון די מלוכהשע צערעמאָניעס לכבוד דעם קאָנגרעס.

פּראָפעסאָר מאַסאַריק וויל בעזונדערס אָנטון כבוד דעם איצטיגען פּרעזידענט פון דער ציוניסטי־שער אָרגאַניזאַציע, נחום סאָקאָלאָוו, מיט וועל־כען ער האָט אין אַמעריקאַ אַ צייט לאַנג פריינט־שאַפטליך צוזאַמענגעאַרבייט אויפ'ן פּאָליטישען גע־ביט, ווען סאָקאָלאָוו און בראַנדייס מיט דער גאַנ־צער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע האָבען געשטיצט די בעציהונגען פון פּראָפ. מאַסאַריק ביי פּרעזי־דענט ווילסאָן פאַר'ן שאַפען די טשעכאָסלאָוואַקישע רעפּובליק.

די טשעכאָסלאָוואַקישע יודישע בעפעלקערונג איז שטאָלץ און מלא שמחה אויפ'ן ציוניסטען־קאָנ־גרעס אין מאַסאַריקס דעמאָקראַטישען לאַנד און די יודען וועלען פון זייער זייט מאַכען די גרעסטע אַנשטרענגונגען פאַר נישט ווייניגער אימפּאָזאַנטע קבלות־פּנים.

טוריסטיק און לאנדקענטשאפט

ווערכענטליכע בייל אגע

די יודישע געזעלשאפט פאר לאנד-קענטשאפט

אלס ערציהערישער פאקטאר פון דער יוגענד

עס איז א פאקט, אז אין די לעצטע יאהרען האט אונזער יוגענד זיך זעהר דערווייטערט פון יידישען לעבען. א גרויסען חלק קומט דער אסימילאציע, וועלכע האט זיך פאר'גנב'עט אין אינזערע רייהען און אנגעמאכט פערוויסטונגען.

א נישט קלענערע ראל שפילט אויך דער דראנג צו פערוויילונגען און גוט צו פערברענגען.

ארגאניזירען פערוויילונגען און זיי אנגעבען א געוויסען ערציהערישען כאראקטער אדער האבען די קאנטראל איבער אזעלכע פאראנשטאלטונגען — דאס איז א אונמעגליכע זאך. דאס האט נאך נישט קיינער פרובירט און אפילו נישט געטראכט וועגען דעם.

די צייט ברענגט אבער מיט יעדעס מאל פרישע מאדעס. אזוי האט די צייט ארויסגערוקט אויך צווישען די לעצטע די מאדע פון טוריסטיק.

אמת, טוריסטיק איז היינט-צו-טאג א שטארקע מאדע-זאך. און אפשר איז די ענטשטעהונג פון דער יודישער געזעלשאפט פאר לאנדקענטשאפט אויך צושטאנד געקומען א דאנק דער נייער מאדע. אבער צום גליק האבען די מענשען, וועלכע זענען געשטאנען ביים וויגעלע פון אונזער געזעלשאפט אנגעווארפען איהר באלד א געוויסען יודישען כאראקטער און בעדייטונג.

טוריסטיק — יא! אבער יודישע טוריסטיק!

אויספלוגען, פערבונדען מיט לעקציעס וועגען דער ענטשטעהונג און ענטוויקלונג פונ'ם יודישען ישוב אינ'ם געגעבענעם ארט, מיט'ן בעקענען זיך מיט די ארטיגע יודישע אלטערטימליכקייטען, פאלקס מנהגים און לעבענס שטייגער. די אלע דאזיגע זאכען ריהרען אן דער ענטוויקלונג פון אונזער קולטור און אונזער געזעלשאפטליכען יודישען לעבען.

נישט גאנץ דירעקט ווירקט אזא ארבייט אפילו אויף דעם האלב-פערפרעמדעטען יודישען בחור — יודיש-ערציהעריש. ער ווערט אריינגעצויגען אין א יודישע סביבה און ביסלעכווייז דערוועקט זיך אין איהם א ליבע צום יודישען לעבען און שאפען.

א וויכטיגע ראל שפילען דא די צייטשריפטען און העפטען, וואס ווערען ארויסגעגעבען דורך דער געזעלשאפט, און ווערען אויסגעצוואונגען יעדען מיטגליד, ווי די „ידיעות פון זש. ט. ק.", „לאנד-קענטשאפט" און אנד.

און אז אונזער געזעלשאפט האט געהאט די דערמאנטע ערציהערישע ווירקונג, זעהט מען גאנץ בולט פון דער געוואלדיגער ענטוויקלונג און צוּוואוקס פון די מיטגלידער, וועלכער רעקרוטירט זיך אין 75 פראצענט פון דער יוגענדליכער, האלב און גאנצער אינטעליגענץ.

דעריבער דארף זיך די אנפיהרערשאפט בכלל און יעדער בעזונדערער אנפיהרער פון אנ'אויספלוג-גרופע בפרט, אבגעבען א גענוים דין וחשבון, אז אונזער טוריסטיק איז נישט קיין מאדע - טוריסטיק, אז אונזערע אויספלוגען, זענען נישט אויספלוגען לשמה — אונזערע אויספלוגען זענען פערבונדען מיט אנ'אידעע, מיט א ציל צו דערהאלטען אונזער נאציאנאל-בעוואוסטזיניגע יוגענד אין אונזערע רייהען און צו דערנעהנטערען צו אונז די אבגעווייטערטע.

י. שאליט

די קאלאניע אין גלאוונע

די קאלאניע פון דער י. ג. פ. ל. אין גלאוונע איז ארגאניזירט געווארען צוליב דער בעקוועמליכקייט פון מיטגלידער און סימפאטיקער, וועלכע האבען צוליב דער, אדער אנ'אנדערער סיבה נישט די מעגליכקייטען צו פאהרען אויף אנדערע, ווייטערע קאלאניעס, ווי קארוויע, דרוסקעניק, זאקאפאנע אדער קריניק.

די קאלאניע, אויסער איהר טוריסטישע — אפרוה בעדייטונג, האט זי אויך אנ'אויפגאבע צו פאפולאריזירען דער אזוי גערופענער „וויקענד"-בעוועגונג, וועלכע איז לעצטענס אזוי פאפולער געווארען אין מערב-אייראפע. אויף דער קאלאניע אין גלאוונע געפינט יעדער איינציגער א בעקוועמען אפרוה-ארט במשך פון זיין פרייען טאג, איינמאל אין וואך.

צוליב דעם, וואס די וויכטיגסטע אויפמערקזאמקייט ווערט געלייגט אויפ'ן קאלעקטיוון צוזאמענלעבען, אונטערשיידעט זיך אין דעם פרט אונזער קאלאניע פון א פענסיאנאט.

זייט דער פערגרעסערטער פרעקווענץ פולסירט אויף דער קאלאניע אין א שטארקען מאסשטאב דאס געזעלשאפטליכע לעבען און די טיריסטישע לאנד-קענטשאפט-ארבייט: אחוץ דעם נארמאלען לעבענס שטייגער און די טוריסטישע אויספלוגען אין דער ארומיגער געגענד, ווערען די אווענדען געווידמעט דעם קולטורעלען צוזאמענלעבע פון די קאלאניסטען.

די ענערגישע לייטונג, ביי דער מיטארבייט פון דער זעלבסטפערוואלטונג, ארדענט איין קעסטעל אווענדען, לעבעדיגע צייטונגס-אווענדען, אווענדען פון הומאר און רעציטאציעס, ווי אויך פאר דיסקוסיעס אויף וועלכע די קאלאניסטען בעקענען זיך מיט די צילען און אויפגאבען פון דער י.ג.פ.ל.

מיט'ן גאנג פון דער ווייסעל

(איינדרוקען פון אויספלוג)

דעם 16-טען יולי, 5 פארטאג, האט אונזער אויספלוג געריהרט פון לאקאל פון דער געז. אונטער דער אנפיהרונג פון ה' גרינפעלד.

דער אויספלוג האט זיך פערהאלטען אין גאמבין כ"י צו בעזוכען די ארטיקע שול. וועלכע איז געשטעלט געווארען אין 18-טען י. ה.

10 א זייגער אינדערפריה זענען מיר אנגעקומען קיין פ"אצק, דארטען האבען מיר פערברענגט דעם גאנצען טאג, בעזוכענדיג צווישען אנדערע: דעם מאריאוויטישען קלויסטער, דאס ראטהויז, דעם ראמאנישען קלויסטער מיט די קעניגליכע קברים, וועלכע געפינען זיך דארט, דעם וויסענשאפטליכען מיזעאום א. נ. פון פרעז. מאשטיצקי. נאך א שפאציר אויפן ברעג פון דער ווייכסעל, האט דער אויספלוג 7 א זייגער פארנאכט געריהרט אין וויטערדיגען וועג אריין.

9.30 אין אוונט זענען מיר אנגעקומען קיין וולאצלאוועק וואו ס'האט אונז אפגעווארט א גרופע פריינד פון דער וולאצלאווקער אפטיילונג פון י.ג.פ.ל. מיט די ה"ה אינזש. געלב און גליצענשטיין אין דער שפיץ.

אין וולאצלאוועק האבען מיר בעזוכט א גאנצע רייה זעהענסווירדיגקייטען. ווי צ.ב.ש.: די אלטע קאטעדרע פון 14-טען י. ה., די שול, די שיינע געביידע פון „מכבי" (אגב, די איינציגע געביידע וועלכע איז דאס אייגענטום פון א יודישער ספארט געז.) דעם שטאטישען פארק, פאפיר-פאבריק פאיאנס-פאבריק, דעם בישאף-פאלאץ, דעם דענקמאל פון די געפאלענע אין יאהר 1920, שפיטאל און דעם שווים-באסיין פון „מכבי", אויף וועלכען אונזער אויספלוג האט געהאט די געלעגענהייט צו שיפען זיך מיט קאיאקעס.

נאך א הארציגע געזעגענונג מיט די ארטיגע פריינד האבען מיר 11 אוונט פערנומען אונזערע פלעצער אויפ'ן דאמפער „מארס" מיט וועלכען מיר זענען אנגעקומען קיין טשעכאטשינעק דינסטאג, דעם 18 יולי 7 אינדערפריה.

אין טשעכאטשינעק האבען מיר פערברענגט 2 טעג. דעם 1-טען טאג האבען מיר געווידמעט פערשידענע בעזוכונגען, דעם 2-טען טאג האבען מיר גערוהט. וויילענדיג זיך אין פערשידענע לאקאלען, אין באד-אנשטאלטען, דעם קור-פארק, די טענושניע, דעם גיי אויפגעבויטען באסיין, דעם זאלץ-פראדוציר-אנשטאלט און אנד. אגב איז ווערט צו בעמערקען, אז א דאנק דער ליבענסווירדיגקייט פון דער קורפערוואלטונג, איז דער אויספלוג איינגעארדענט געווארען אין דער ערשטקלאסיגער ווילע „טרענטינא".

דעם 20-טען יולי, 8,30 פריה, האבען מיר פערלאזט טשעכאטשינעק מיט'ן דאמפער „יאגעלא".

10 א זייגער זענען מיר אנגעקומען קיין טארן, וואו מיר האבען געווילט דעם גאנצען טאג, בעקענענדיג זיך מיט די פערשידענע ארטיגע אלטערטימליכקייטען, ווי: דעם ראטהויז, קאפערניקס געבורטס-הויז און דענקמאל, די באזיליקע פון הייליגען יאהאן, מאריען-קירכע מיט'ן קבר פון דער פרינצעסין וואזא, דעם „יונקערהויף" און דעם שלאס פון די קרייציגלער.

י. ג.

טוריסטישע ידיעות

ביי דער לאדזער אבטיילונג פון דער י.ג.פ.ל. איז געגרינדעט געווארען אנ'אויספלוג-פאנד פון וועלכען ס'וועט אויסגעבארגט ווערען געלד צו מיטגלידער פאר טוריסטישע צוועקען.

מיטגלידער, וועלכע ווילען גניסען פונ'ם דערמאנטען פאנד, דארפען זיך ווענדען מיט אנ'ענטשפרעכענדע בקשה צום סעקרעטאריאט פון דער געזעלשאפט אין די שעה'ן פון 6—10 אוונט.

די ווארשעווער אבטיילונג פון דער י. ג. פ. ל. האט געגרינדעט א פרישע טוריסטישע אפרוה-קאלאניע אין מיקולטשין (מזרח קארפאטען).

אינפארמאציעס אין סעקרעטאריאט פון דער לאדזער אבטיילונג, וואולטשאנסקא 35.

אויספלוגען פון דער יודישער געזעלש. פאר לאנדקענטשאפט

די יוד. געז. פאר לאנדקענטשאפט אין לאדז, וואולטשאנסקא 35, טעל. 121-53 ארדענט איין פאלגענדע אויספלוגען:

1) דעם 13 טען ה. ח. א דריי טאגיגער אויספלוג נאך טאמאשאוו און אומגעגענד. עס וועלען בעזוכט ווערען: יוזעפאוו (פרוּיען-אינסטרוקטארען-לאגער), איגנאוולאדז, טאפילאוו, ספאלער-רעווידענץ, בלענקינטנע-זשרודלע, ס'באציאן (פלאשעווען) און טיילווייז אויך די טאמאשאווער זייד-פאבריק. — אפצאהל פאר מיטגלידער – 11 זל. פאר געסט – 13 זלאטעס.

2) דעם 13-טען ה. ח. – נאך גדיניע, העל, און קארוויע. עס וועלען בעזוכט ווערען: גדיניע, (האנדעלס-פארט, מלחמה-פארט א. אנד. אינסטיטוציעס) העל יאסטרזעמביע-גורא, לישל-יאר ראזעוויא (ים לאמפער), קארוויע (קאלאניע פון דער י.ג.פ.ל.) אפצאהל פאר מיטגלידער 35 זל. פאר געסט 38 זל.

3) שבת, דעם 12-טען ה. ח. אויספלוג אין אינטערגאט אין העלענובעק און ניי - גדיניע (פלאושעווען).

גלאווגע. ווי עס איז געווען פאראויסצוזעהן, האט זיך די פרעקווענץ אויף אונזער קאלאניע אין גלאווגע בעדייטענד פערשטארקט און מיר קענען מיט צופרידענהייט פעסטשטעלען, אז דער ציל, וועלכען מיר האבען זיך געשטעלט ביים גרינדען די קאלאניע. נעמליך איהר צוגענגליך מאכען פאר די ברייטע ארבייטער-מאסען, האט אונז נישט פערפיהרט; ביים היינטיגען טאג געפינען זיך אויף אונזער קאלאניע אין גלאווגע ביז 40 מאן. ווייטערדיגע איינשרייבונגען ווערען אנגענומען אין סעקרעטאריאט פון דער געזעלשאפט פון 6 ביז 10 אוונד.

ס'ווערען אויך אנגענומען ארנשרייבונגען אויף די קאלאניעס פון דער ווארשאווער אפטיילונג פון דער י.ג.פ.ל. אין דרוסקעניק, קריניץ, און זאקאפאנע.

דער סעקרעטאריאט איז טעטיג יעדען טאג פון 6–10 אוונד.

ענדערונג אין וועטער

אט איז היים און אט איז קאלט. עטליכע טעג זענען זעהר הייסע און עלעקטרישע שטורעמס האלטען אין אויסברעכען איינער נאכ'ן צווייטען.

וואס זענען אט די עלעקטרישע שטורעמס און ווי אזוי היט מען זיך אפ פון זיי?

בליצען זענען אנ'עלעקטרישע ערשיינונג, א בליץ איז נישט מעהר ווי אנ'עלעקטרישער פונק, באר זעהר א גרויסער, און אמאל אפילו א געפעהרליכער. איינגענטליך זענען די בליצען געפעהרליך אלעמאל; עס טרעפט אבער פערהעלטניסמעסיג זעלטען, ווען זיי טרעפען א הויז אדער א מענשען. יעדע זאך, וואס עס איז פערהאן אויף דער וועלט, ענטהאלט אין זיך א געוויסע מאס עלעקטריציטעט. אפט געפינט זיך די עלעקטריציטעט אין דער זאך אין א צושטאנד פון גלייכגעוויכט, און דעריבער קען מען עס נישט בעמערקען. אבער ווען מען זאל צוויי פערשידענע זאכען רייבען איינעם אן אנדערען, וועט זיך אין יעדען פון זיי ענטוויקלען עלעקטריציטעט אין א שטופע, אז מען וועט עס קענען בעמערקען און אפילו אפמעסטען. אויף איינעם פון די קערפערס וואס מיר האבען גערייבען וועט זיך ענטוויקלען פאזיטיווע עלעקטריציטעט, און אין דעם צווייטען קערפער וועט זיך ענטוויקלען נעגאטיווע עלעקטריציטעט.

ביי א נארמאלען צושטאנד געפינט זיך די עלעקטריציטעט אין יעדען קערפער אין א צושטאנד פון גלייכגעוויכט. אבער ביי געוויסע בעדינגונגען — ווי דאס, ווען מען רייבט איין קערפער אן דעם צווייטען — דערגרייכט מען א צושטאנד, ווען אין איין קערפער ווערט אנ'איבערפלוס פון עלעקטריציטעט; און דאן זאגט מען, אז די זאך איז אנגעלאדען מיט פאזיטיווער עלעקטריציטעט און אין דעם צווייטען קערפער ווערט א מאנגעל אין עלעקטריציטעט, און דאן זאגט מען, אז די זאך איז אנגעלאדען מיט נעגאטיווער עלעקטריציטעט.

עלעקטריציטעט שטרעבט אבער שטענדיג צו גלייכגעוויכט. קיין קערפער וויל נישט האבען אויף זיך אנ'איבערפלוס פון עלעקטריציטעט, און קיין זאך וויל נישט ליידען פון א מאנגעל אין עלעקטריציטעט. און ווען מיר האפען פאר זיך א זאך, וואס איז אנגעלאדען מיט עלעקטריציטעט פון איין פארם אדער א צווייטער, — דאס מיינט, ווען די עלעקטרישע גלייכגעוויכט אין א קערפער איז צעשטערט, — וועט די זאך אליין זוכען זיך אויסצוגלייכען; ברענגען זיך אליין צוריק אין א צושטאנד פון עלעקטרישער גלייכגעוויכט. אויב די זאך איז אנגעלאדען מיט פאזיטיווער עלעקטריציטעט, ד. ה. אויב די זאך האט אנ'איבערפלוס פון עלעקטריציטעט, וועט זי, די זאך, זוכען צו בעפרייען זיך פון דער איבעריגער עלעקטריציטעט. און ווען א זאך איז אנגעלאדען מיט נעגאטיווער עלעקטריציטעט, ד. ה. ווען די זאך פיהלט א מאנגעל אין עלעקטריציטעט, וועט זי זוכען איינצונעהמען אין זיך עלעקטריציטעט פון דער לופטען, אבי צו ברענגען זיך צוריק צו א צושטאנד פון עלעקטרישער גלייכגעוויכט.

ווען מען בעהאלט א קערפער, וואס האט אנ'איבערפלוס פון עלעקטריציטעט, און מען טראגט איהם צו גענוג נאהענט צו א קערפער (וואס האט א מאנגעל אין עלעקטריציטעט) וועט די עלעקטריציטעט פון דעם ערשטען קערפער זיך רייסען צום צווייטען קערפער מיט אזא קראפט, אז זי, די עלעקטריציטעט, וועט אנגליהען די לופט איבער וועלכער זי וועט אריבערשפרינגען, און מיר וועלען פאר זיך זעהן דעם עלעקטרישען פונק, וואס איז אונז אלעמען אזוי בעקאנט. אין דער זעלבער צייט, וועט די לופט צוטרייסעלט ווערען, און מיר וועלען הערען א לייכטען קנאל. אט דער עלעקטרישער פונק איז עס א מיניאטור בליץ; און דער קנאל, וואס מיר הערען דערביי, איז א מיניאטור דונער.

אין דער לופטען טראגען זיך ארום ברעקלעך שטויב און עס הויבען זיך שטענדיג מיניאטורע טראפענס וואסער פון די ימים און טייכען, וואס ווערען שטענדיג אויסגעדאמפט. אט די אלע קערפערס: לופט, שטויב און טראפענלעך וואסער, רייבען זיך שטענדיג איינער אן צווייטען, און עס ענטוויקלט זיך אויף זיי עלעקטריציטעט. דעריבער איז די לופט כמעט שטענדיג עלעקטריזירט. אבער די גרעסטע מאס עלעקטריציטעט קלייבט זיך אן אין א וואלקען. דא האבען מיר פאר זיך ביליאנען טראפענס וואסער. יעדער פון זיי טראגט אין זיך א זעהר קליינע מאס עלעקטריציטעט; אבער צוזאמען קלייבט זיך דא אן א געוואלדיגע מאס פון עלעקטריציטעט.

ווען א גרויסער און געדיכטער שווארצער וואלקען, וואס איז אנגעלאדען מיט א גרויסע מאסע פון עלעקטריציטעט, בעגעגנט אויף זיין וועג א צווייטען וואלקען, א קלענערען אדער שיטערען, וואס האט אין זיך א סך ווייניגער עלעקטריציטעט, וועט די עלעקטריציטעט פון ערשטען וואלקען אריבערשפרינגען צום צווייטען מיט א געוואלדיגער קראפט און וועט פארמירען א גרויסען עלעקטרישען פונק, אדער בליץ, וואס מעהר עלעקטריציטעט א וואלקען האט — אלץ גרעסער וועט זיין דער שטח, וואס זיין עלעקטריציטעט וועט אריבערשפרינגען און אלץ לענגער גרעסער און מעכטיגער וועט זיין דער בליץ.

ווען א וואלקען, וואס איז שווער אנגעלאדען מיט עלעקטריציטעט וועט קומען גענוג נאהענט צו דער ערד, וועט זיין עלעקטריציטעט אריינשפרינגען אין דער ערד אריין. דער בליץ. וועט דאן טרעפען אין דער ערד. און אזוי ווי עלעקטריציטעט שטרעבט צו לויפען איבער א קירצען וועג, וועט דער בליץ טרעפען דעם העכסטען פונקט, וואס ער וועט בעגעגענען, ווי דעם שפיץ פון א הויז אדער פון א הויכען בוים. דעריבער איז עס אזוי געפעהרליך צו בעהאלטען זיך אונטער א בוים אין צייט פון אנ'עלעקטרישען שטורעם.

צוליב דער זעלבער אורזאך, וואס איז פריהער אנגעגעבען געווארען, איז עס געפעהרליך צו האלטען א רעגענשירם איבערן קאפ אין צייט פון אנ'עלעקטרישען שטורעם.

אלס אנ'אלגעמיינער כלל איז ראטזאם צו האלטען פערמאכט טיר און פענסטער בשעת אנ'עלעקטרישען שטורעם און אויסמיידען אזעלכע עלעקטרישע איבעררייכונגען, ווי: טעלעפאן און ראדיא.

ל. באראדולין.

הנחה=רייזעס איז די קור-ערטער

די היגע אפטיילונג פון וואגאן־לי־קוק ארגאני־זירט אין משך פון די לויפענדע וואך פאלגענדע הנחה־רייזעס:

קיין קרינ־ץ, אפפאהר זונטאג דעם 13ט־ען ד. ח. 9,40 אוונט, פון פאבריקס באהן־הויף מיט א דירעקטע צוג און בימע־ריטע פלעצער, די רייזע בעטרעפט 3־טע קלאס 22.80 זל. 2־טע קלאס — 34.20 זל.

קיין טרוסקאוועץ אפפאהר זונטאג ד. 13טען ד. ח. 8.08 אוונט, פון קאלישער באהן, מיט א דירעקטען צוג, רעזערווירטע פלעצער, די רייזע בע־טרעפט 3טע קלאס 26.90 זל. 2־טע קלאס 38.10 זלאטעס.

קיין גדיניע אפפאהר שבת דעם 12 ד.ח. 8.50 אוונט, פון קאלישער באהן, אפפאהר פון גדיניע דינסטאג אין די אוונט־שעהן, רעזערווירטע פלע־צער, דער פרייז אין ביידע זייטען איז 14.70 זל.

קיין טשעכאטשינעק, אפפאהר פרייטאג דעם 11. ד. ח. און שבת דעם 12. ד. ח. 12,57 בייטאג פון קאלישער באהן מיט א דירעקטען צוג, אפ־פאהר פון טשעכאטשינעק זונטאג דעם 13. ד. ח. און דינסטאג דעם 15. ד. ח. 6.30 פארנאכט, דער פרייז אין ביידע זייטען איז 13,10 זל. אין איין זייט 7,40 זל.

קיין ווילנע אפפאהר שבת דעם 12. ד. ח. אין די אוונט שעה'ן אפפאהר פון ווילנע, דינסטאג אוונט, דער פרייז אין ביידע זייטען איז 19,20 זל.

אויף די אלע אויבענדערמאנטע אויספלוגען קען מען בעקומען בילעטען אין רייזע ביורא פון „וואגאן־לי־קוק" פיעטריקאווער 64, פון 9 פריה ביז האלב 2 מיטאג און פון 3 ביז 8 אוונט.

איינטאגיגער ביליגער אויספלוג קיין קאלומנע

דורך די בעמיהונג פון היגען „וואגאן־לי־קוק" ווערט ארגאניזירט אויפ'ן קומענדיגען זונטאג אן איינטאגיגער אויספלוג קיין קאלומנע.

אפפאהר פון לאדז 8.50 פריה פון קאלישער באהן, אפפאהר פון קאלומנע דעמזעלבען טאג 11 מינוט נאך 12 ביינאכט.

עס וועלען האבען די מעגליכקייט די אנטיילנעה־מער אין באל פון „מכבי" אין קאלומנע צוריקצוקער־מען דעמזעלבען טאג פון דארט.

דער פרייז אין ביידע זייטען איז נאר 1,50 זל.

בילעטען צו בעקומען אין ביורא פון „וואגאן־לי־קוק" פיעטריקאווער 64.

ביליגע אויספלוגן קיין עסטרייך

דאס ארגאניזירען פון דער היגער אפטיילונג פון וואגאן־לי־קוק אויספלוגען נאך עסטרייך איז אויפגענומען געווארען פון די ברייטסטע מאסען מיט גרויס צופרידענהייט. דער אויספלוג ריהרט דעם 21. אויגוסט פון לאדז, פאר אן אפצאהל פון 165 זל. יעדער פאסאזשיר בעקומט א פאס מיט א וויזע, וועלכער איז גילטיג 1 חודש און גיט איהם די מעגליכ־קייט זיך פריי צו בעוועגען אויף דער עסטרייכישער טעריטאריע. איינשרייבונגען ווערען אנגענומען ביז שבת דעם 12. ה. ח. אין וואגאן־לי־קוק, פעטריקאווער 64.

אנשטאט „פעדינג" 50 זל.
וועט ער זיצען 1 יאהר אין תפיסה

(א) דעם 26 מאי איז צו אברהם קינסטלער, שענקעוויטש 6, צוגעקומען א פערזאן און געבע־טען ביי איהם אויסטוישען אויף קליין-געלד א באנקנאט פון 50 זל. ווען קינסטלער האט יענעם דערלאנגט דאס פערלאנגטע קליינגעלד, איז יענער אנטלאפען מיטן באנקנאט.

פאליציי האט אבער דעם שווינדלער גע־כאפט און ער האט זיך ארויסגעוויזען אלס סטעפאן שמיד.

נעכטען איז שמיד געשטאנען פארן קריינ־געריכט און איז פערמשפט געווארען אויף 1 יאהר תפיסה.

שרפה אין א מעבעל-ווארשטאט

(2) אין יאזעף קוקלינסקי'ס מעבעל-ווארשטאט אויף זאכאדניא 22 האט נעכטען אויסגעבראכען א שרפה. די סיבה און דער שאדען איז נאך נישט פעסטגעשטעלט געווארען.

אפגעריסען א האנד
ארבייטער אריינגעכאפט אין א מאשין

(2) אין קארל האפריכטער'ס פאבריק קאנס־טא 15) איז דער 29 יעהריגער ארבייטער מיראן סוויטאניא אריינגעכאפט געווארען פון א מאשין, און איהם אפגעריסען די לינקע האנד. אין א שווערען צושטאנד איז דער אומגליקליכער אפגע־פיהרט געווארען אין שפיטאל.

א שעהנע טהאט פון קינדער

אין סכאדאווא גורא, פאדעמביע, איז איינ־געארדענט געווארען א קינדער=פארשטעלונג דורך די איניציאטיוו פון די קינדער קאנסענס, וועלכע האבען געשאפען פארן „מחזיקי חולים" 20 זל. אנטייל האבען גענומען פאלגענדע קינדער: רעזשי סער — רעניא קאניעצפאל. האנקא קאנסענס, העניא קאנסענס, סאלא זילבערמאן, בלומא ראזענבערג, בעלא אייזענבערג. מיניא בודא, פעלא פאקמאר. מיכאל און העניא מייצאר, מאטעק און קובא סאל־מאן און העניעק זילבערמאן.

גנבות

(א) ביי דער פאליציי זענען פערנאטירט געווארען גנבות ביי אברהם יאקובאוויטש, פיעטרי־קאווער 62 און ביי דוד מלינארסקי, נאפיורקאוו־סקעגא 9.

די גנבים ווערען געזוכט דורך דער פאליציי.

היינט—פאלקס=פארשטעלונג
מיט מיכאל מיכאלעסקא און בעטי סימענאוו אין „פילהארמאניע"

היינט דאנערשטאג אוונט קומט פאר א פאלקס-פארשטעלונג, ס'ווערט געשפילט די שלאגער אפערעטע „דער לעצטער טאנץ" מיטן סטאר מיכאל מיכאלעסקא און בעטי סימענאוו אין די הויפטראלען.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי — — — —	81.50
3 פראצענטיגע בודאוולאנע —	39.15
4 „ דאלארובקא —	49.75
7 „ סטאביליזאציע (אמ.)	52.88
8 „ ווארשאווער פאנד-בריף	43.50
8 „ לאדזער „ „	40.00
ענגלישער פונט — — —	29.60
דאלאר – אפיצ. 6.59, נישט אפיצ. –	6.55
גאלד-דאלאר— — — —	9.06
גאלד-רובל — — — —	4.80
דייטשער מארק — — —	2.10

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 10 אויגוסט 1933

11,57 צייט-סיגנאל, 12,05 קאנצערט, 12,25 פרעסע-איבערזיכט, 12,33 קאמוניקאט, 12,35 קאנצערט, 12,55 נאכמיטאג-פרעסע, 2,55 גראמאפאן, קאמוניקאטען, 4 פראגראם פאר קינדער, 4,30 גראמאפאן, 5 רעפעראט, 5,15 קאנצערט, 5,40 קאנצערט, 6 לייכטע מוזיק, 6,15 רעפעראט, 6,35 קאנצערט, 7,05 פערשידענעס, 7.20 לאדזער פאסט-קעסטעל, 7,40 פעליעטאן, 8 טראנסמיסיע פון בודאפעשט, 8,30 קאנצערט, 9,20 אוונט-פרעסע, 9.30 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנ-דעלס-קאמער, 9,40 קאנצערט, 10,25 ספארט. 10,35 קאמוניקאטען, 10,40 גראמאפאן.

* * *

אויסלאנד

4,30 פאריז — סאליסטען-קאנצערט, 7,30 ריגא — סימפ. קאנצערט, 8 פאריז — „אטעלא", 8 קעניגסוואוסטערהאוזען — „די פרעהליכע מלחמה" אפערעטקע פון שטרויס, 8,20 בוקארעשט — סימפ. קאנצערט, 8,30 רוים — אפערע, 9 פראג — סימפ. קאנצערט, 9 וויען — סימפ. קאנצערט.

Dr. R. Zalcwasser

CHIRURG — כירורג

ציגעל-גאס 19, טעל. 125-17

נעהמט אן פון 1–2 בייטאג און פון 4–7 נאכמ.

Dr. Z. RAKOWSKI

ספעציאליסט פאר אוירען, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען

11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)

טעל. 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 11-1 און פון 2-3 נאכמ.

Ogłoszenie.

Zarząd m. Łodzi poszukuje w pobliżu Placu Wolności, względnie w promieniu ul. Piotrkowskiej lokalu, nadającego się na pomieszczenie biur miejskich i składającego się z obszernych i widnych ubikacyj o powierzchni użytkowanej do 700 mtr. kwadr. w miarę możności systemu korytarzowego z urządzeniami wodociągowemi, kanalizacyjnemi oraz sanitarnemi.

Oferty wraz z planami oraz warunkami najmu należy składać w biurze Wydziału Gospodarczego przy ul. Narutowicza Nr. 65, pokój Nr. 8 w terminie do dnia 12 sierpnia 1933 roku.

Łódź, dnia 9 sierpnia 1933 roku.

4099 **Zarząd m. Łodzi.**

שיטרויזן

מיט פאריזער שרינדן און פערטיגע שיטלען ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט אויך אנדולאציע און מאניקור ביי קערש, סקווערצאווא 15

רעווי=טעאטער „NOWY GONG" 17 שרודמיעסקא 17 — (אין גארטען) —

היינט פרעמיערע! א. נ. היינט

שטרויענע אלמנס — פעראייניגט אייך!

מיט גיי-אנגאזשירטע קרעפטען פון ווארשאווער ביהנעס צוזאמען מיט א באלעט „Simoneé"

פרייזען פון די פלעצער: פון 54 גר. ביז 2 זל. —::— אנהייב 8.15 און 10 אוונט.

איינטריט ביי יעדען נומער.

הריינע אנאנסען

1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

געגן שוויס פון די פיס

צו בעקומען ביים ציימונגס-פערקויפער וועלניארזש, סטארי רינעק 1.

Dr. med. **Haltrecht**

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

צוריקגעקעהרט

נעמט אן פון 8—11 פריה, פון 1—2 מיטאג און פון 5—9 אוונט. זונטאג פון 10—1 בײטאג

אלע ארט אנאליזען.

פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע-פרייזן

ווערקשטעל שירמס — פון — און **שפאציר-שטעקענס**

ס. פייגענבוים

לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען- און מענער-שירמס און שטעקענס צו קאנקורענץ-פרייזען. נעהמט אן אלערליי רעפעראטורען פון שירמס און שטעקענס.

ראקאלען

א לאקאל אומסגעפעהר פון 2 שטובען מיט א קיך אין צענטער שטאט, קען אויך זיין א פאבריקס-לאקאל, פאר „פועלי אגודה ישראל". אפערטען אפצוגעבען ביי לאנ-דענבערג, קאנסטאנטינער 20 אדער טע-לעפאניש נומער 22-886. 4103

א צימער צו פערדינגען אויף זאוואד-זקא 49, וואוינונג 4. פראנט פארטער.

פרייע פאסטענס

פיעטריקאווער 79 איז נויטיג א דיכ-טעווער און א נייער ביים קאמאשען-שטעפער טענענבוים. 4161

ס'ווערט געזוכט א קוואליפיצירטע האנדנייהערין צו סוועטערס. צו ערפאה-רען פולנאצנא 7 ביי טענענבוים. 4104

א קוואליפיצירטע רעפעזירקע, וועלכע זאל אויך קענען פאקען וואלענע הענטש-קעס, איז פון זאפארט נויטיג. צו ער-פאהרען ביי פאלאש, זשעראמסקיעגא 9, וואוינ. 3. 4102

פערשידענעס

א רוטינירטער און טיכטיגער בוכהאל-טער, בילאנסיסט, באנק-בעאמטער, דייטש-פוילישער קארעספאנדענט, זוכט א פאסטען. יענען מעסיגען געהאלט צוועצוטעל אויף שעה'ן. בעסטע רעפערענצען. אפערטען אונטער „צוטרוי" אין אדמיניסטר. פון דער צייטונג. 4106

Zagubiona została książeczka Kasy Chorych Ireny Walczyńskiej.

לעטשניצע כראברעגא 4 רוג זגערזשער 87

נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליטעטען

וויזיט 3 זל.

וענעראלאגישער קאבינעט. 3371

Dr. med. **S. Kantor**

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען.

בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

וואוינט יעצט אויף

90 פיעטריקאווער 90

טעל. 129-45

נעמט אן פון 8–2 בייטאג און 5–9 אוו.

כירורגישער קאבינעט

Dra med. M. Kantora

איז נעווארען א בערגעטראגען אויף זשעלאנא 5

טעל. 112-22

נעהמט אן פון 1–3 און פון 6–8 אוו. לעטשניצע-פרייזען.

לעטשניצע

זגערזשער 17

נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטען

פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

Dr. med. **I. Rozenfeld**

אוירען, נאז און האלז-קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

8 זאוואדזקא 8, טעל. 241-53

נעהמט אן פון 2.30–4.30

געזונט איז אנ'אוצר

Primeros PREZERWATYWY

איז די גאראנטיע פאר'ן געזונט.

Dr. med. **M. JAKOBSON**

כירורג

צוריקגעקעהרט

ulica D-ra Sterlinga 22
(Nowo-Targowa) tel. 174-42.

Dr. med. **NIEWIAŻSKI**

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9 – 1 פארמיטאג.

בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט — [illegible], פרייטאג און ערב יו"ט — 24 גר. אין דער זייט שפאלטען

אין טעקסט — 40 . . . . 4 . . . 60—

זאכ'ן טעקסט — 12 . . . . . . 18—

אויסער דער שטאדט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגן — 20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא — 1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקן די אנאנס אדער צוריקצובאצאלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טעקסט פון די אנאנסן איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען ביי טאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. redac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman